

WIELKA PRZYGODA

3
KLASA

Czytanie ze zrozumieniem

imię

nazwisko

klasa

WIELKA PRZYGODA

Ćwiczenia zostały opracowane na podstawie *Programu edukacji wczesnoszkolnej w klasach 1–3 „Wielka przygoda”* zgodnego z podstawą programową z 14 lutego 2017 roku.

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2022
978-83-267-4320-7

Autor: Helena Samacka.

Nadzór koncepcyjno-redakcyjny serii: Marzanna Polit.

Redaktor merytoryczny serii: Bożena Gepert.

Redaktorzy serii: Iwona Lewandowska (edukacja polonistyczna, społeczna i przyrodnicza),
Monika Kubik (edukacja matematyczna).

Opracowanie redakcyjne: Zofia Muniak, Jolanta Zubek.

Redakcja merytoryczna: Bożena Gepert, Jolanta Zubek.

Redakcja językowa: Iwona Lewandowska.

Nadzór artystyczny: Kaia Pichler.

Opieka graficzna: Elżbieta Grozdek, Anna Szaniawska.

Projekt okładki: Logoteka Piotr Rudź.

Projekt graficzny: Małgorzata Burakowska, Rafał Kwiczor.

Opracowanie graficzne: Anita Graboś, Elżbieta Grozdek.

Realizacja projektu graficznego: Mariusz Knap.

Fotoedycja: Maciej Wróbel.

Obróbka kolorystyczna zdjęć i ilustracji: Piotr Kaweck.

Nowa Era Sp. z o.o.

Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa

www.nowaera.pl, nowaera@nowaera.pl, Centrum Kontakt: 58 721 48 00

Druk i oprawa: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.

Jesteś już w trzeciej klasie!

Czytasz już całkiem dobrze. Potrafisz zrozumieć różnorodne informacje zapisane w czytanych samodzielnie tekstach. Teraz otrzymujesz ćwiczenia, które pozwolą Ci się zmierzyć z czytaniem informacji zawartych w różnych źródłach – nie tylko w tekście, ale również na mapie, na ilustracji lub na planie miasta. Zachęcam Cię do szukania odpowiedzi, które nie są podane w tekście bezpośrednio.

Przy rozwiązywaniu takich ćwiczeń trzeba nieco pogłówkować, przeczytać tekst kilka razy. Ważne, żeby się nie zniechęcać. Jeśli wydaje Ci się, że wykonanie któregoś zadania jest niemożliwe, spróbuj bardziej się skoncentrować i uruchom własną wnikliwość. Jeśli nadal nic z tego nie wychodzi – zostaw to na potem. Na pewno po jakimś czasie uda Ci się rozwiązać to zadanie lub ktoś naprowadzi Cię na właściwy trop. Może też się zdarzyć, że niektóre ćwiczenia wykonasz nieco inaczej niż koleżanka lub kolega. To normalne, bo jedna osoba, również dorosła, zauważy więcej, a inna mniej. Gdy na przykład szukamy wyrazów w innych wyrazach, to ktoś bardziej spostrzegawczy znajdzie ich więcej.

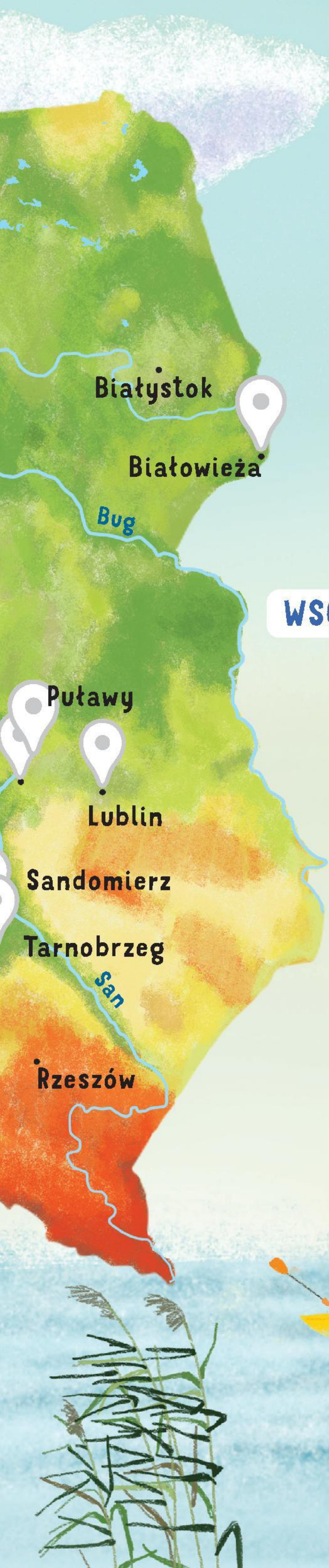
Powodzenia w szukaniu rozwiązań!
Autorka

PÓŁNOC

ZACHÓD

POŁUDNIE

Poszukaj
na kolejnych stronach
poleceń oznaczonych takim znaczkiem .
Po zrobieniu zadań
z każdego tematu, wróć tutaj
i pokoloruj oznaczenie
przy odpowiednim
miejscu na mapie.

WSCHÓD

POWODZENIA!

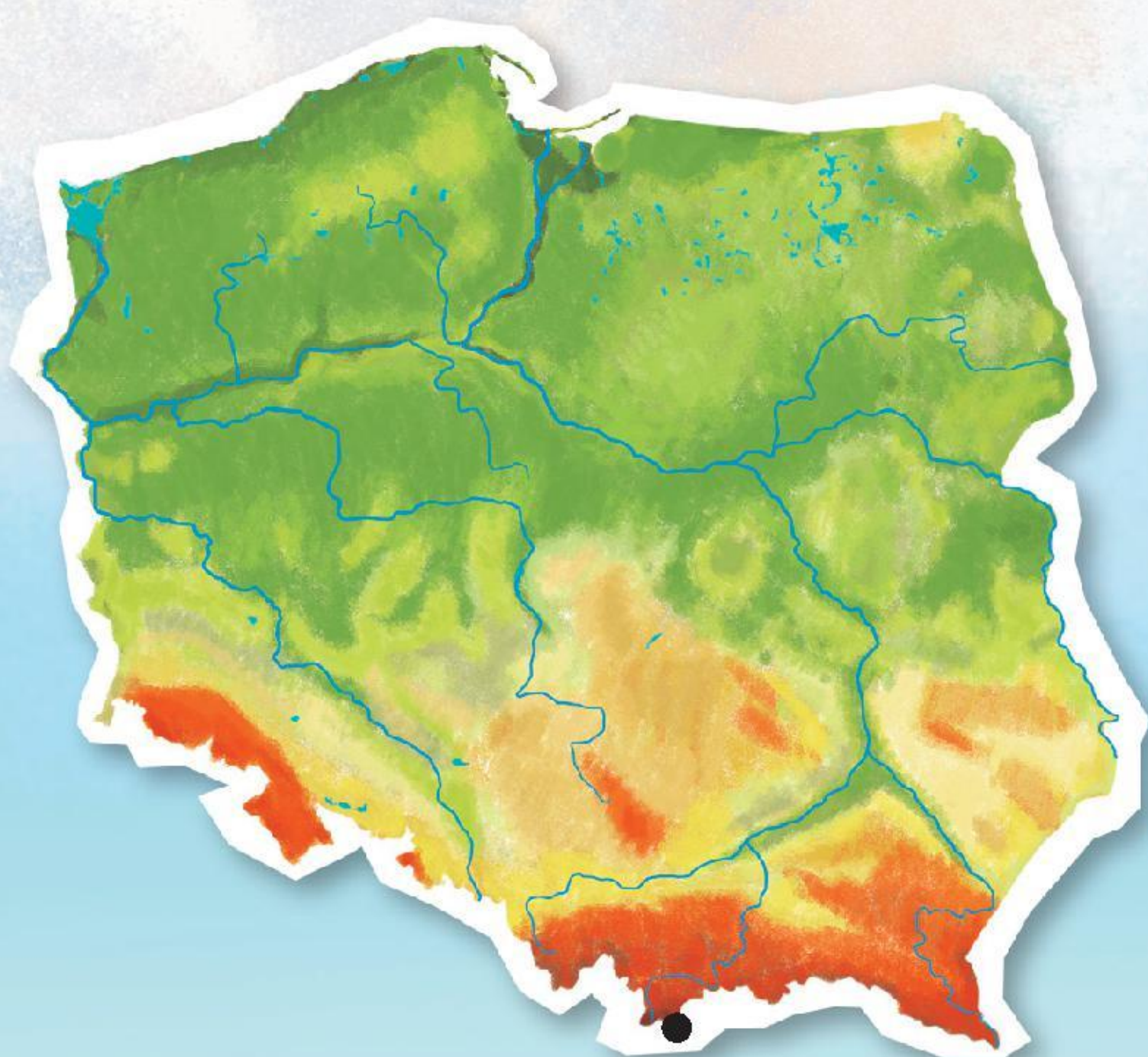

Raban wdrapał się na Rysy i z zachwytem spojrzął na północ. Przed nim rozciągała się barwna kraina poprzecinana nitkami rzek. Smoki mają świetny wzrok, więc z najwyższego polskiego szczytu widział całą Polskę, aż do morza. Patrzył na ostre wierzchołki gór, łagodne pagórki i szerokie równiny. Gdzieś daleko migotały niebieskie tafle jezior, a jeszcze dalej rozciągał się bezkresny błękit morza. Och, jak bardzo chciałby wzlecieć wysoko i popatrzeć na to wszystko z góry! Miał ochotę wylądować na każdym rynku, spróbować miejscowych przysmaków, obejrzeć wszystkie zabytki i zajrzeć w każdy zakamarek!

Chciał lecieć nad morze, żeby zobaczyć foki. Zamierzał pojeździć na żubrach, a może nawet pobawić się w chowanego z prawdziwym niedźwiedziem! Marzył o tym, żeby pożeglować po Mazurach, wspiąć się na wszystkie szczyty i zjechać w najgłębsze szyby kopalni! Chciał oblecieć ten kraj wzdłuż i wszerz! Niestety, był jeszcze młodym smokiem i nie miał skrzydeł...

Raban posmutniał, ale tylko na chwilę. Przypomniał sobie, że wkrótce do swojego gniazda powinien wrócić jego stary kumpel Klekot. Wskoczy mu na grzbiet i razem przelecą dalej, aż na północ. W końcu od czego ma się przyjaciół!

- 1 W jakim kierunku spoglądał Raban? Narysuj strzałkę na mapie.

Rysy

2 W jakiej części kraju znajdował się Raban?
Zaznacz właściwą odpowiedź.

☐ nad morzem ☐ w górach ☐ na Mazurach

3 Najwyższy szczyt Polski to:

☐ Śnieżka. ☐ Giewont. ☐ Rysy. ☐ Łysa Góra.

4 Znajdź w tekście wyraz, który oznacza niewielki, ukryty zakątek.

5 Podkreśl w tekście nazwy zwierząt, z którymi chciał się spotkać Raban.

6 Na podstawie tekstu można wywnioskować, że dorosłe smoki:

☐ potrafią ziać ogniem. ☐ są świetnymi podróżnikami.
☐ mają skrzydła i potrafią latać.

7 Raban wdrapał się na Rysy:

☐ latem. ☐ jesienią. ☐ zimą. ☐ wiosną.

8 Który ptak to Klekot?

Pokoloruj najwyższy szczyt Polski.

Dziadek Łukasza dużo wie o polskim wybrzeżu. W młodości odwiedził kilka latarni morskich. W Polsce jest obecnie czynnych 15 takich latarni. Dziadek Władysław opowiedział Łukaszowi o tych, które zwiedził i pokazał mu ich zdjęcia. Najwyższa polska latarnia morska jest w **Świnoujściu**. Ma 65 metrów, a na jej szczyt prowadzi aż 308 krętych schodków. Może się zakręcić w głowie! Druga pod względem wysokości latarnia znajduje się w **Niechorzu** i ma 45 metrów. W **Rozewiu** można zobaczyć najstarszą latarnię. Mieści się w niej Muzeum Latarnictwa. Dziadek wspomniał też o latarni w **Darłowie**. Jej wieża jest niewysoka – ma tylko 22 metry. Latarnię w **Jarosławcu** zapamiętał z powodu jej położenia – znajduje się około 400 metrów od morza. Latarnie morskie są znakomitym punktem widokowym! Dziadek Łukasza marzy, żeby w najbliższe wakacje zwiedzić z wnukiem wszystkie latarnie polskiego wybrzeża.

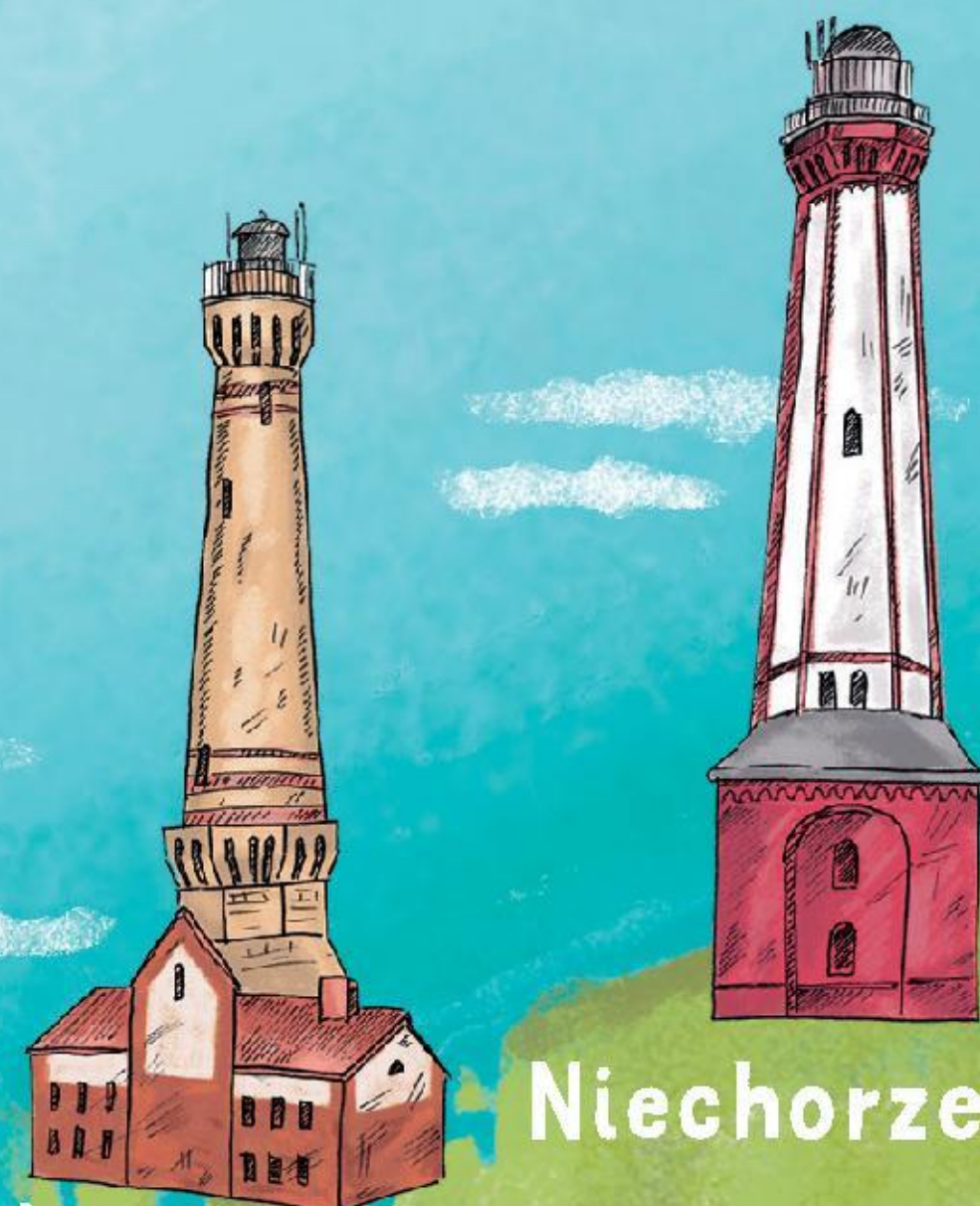
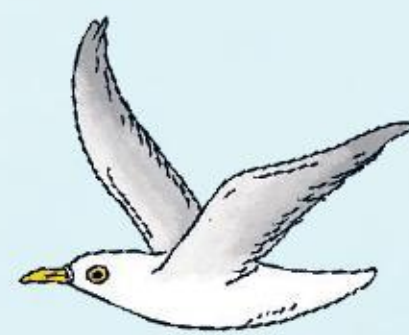
1 Na polskim wybrzeżu jest czynnych:	2 Dziadek pokazał Łukaszowi:	3 Ile latarni zwiedził dziadek Władysław?
☐ więcej niż 15 latarni.	☐ rysunki latarni.	☐ więcej niż 8
☐ mniej niż 15 latarni.	☐ film o latarniach.	☐ mniej niż 6
☐ 15 latarni.	☐ zdjęcia latarni.	☐ więcej niż 5

- 4** Podkreśl zdanie prawdziwe.

➡ Latarnia w Niechorzu jest najniższą ze wszystkich latarni.

➡ Latarnia w Niechorzu jest niższa od latarni w Darłowie i wyższa od latarni w Świnoujściu.

➡ Latarnia w Niechorzu jest wyższa od latarni w Darłowie i niższa od latarni w Świnoujściu.

5 Żeby wejść na szczyt latarni w Świnoujściu, trzeba pokonać:

- ☐ 208 schodków.
- ☐ 308 schodków.
- ☐ 318 schodków.

6 Muzeum Latarnictwa można zwiedzić w latarni:

- ☐ w Ustce.
- ☐ w Darłowie.
- ☐ w Rozewiu.

7 Żeby dojechać z Jarosławca do Ustki trzeba kierować się na:

- ☐ zachód.
- ☐ wschód.
- ☐ południe.

8 Zaznacz okienka przy prawidłowych odpowiedziach.

Ustka leży między Darłowem a Rozewiem.

Ze Świnoujścia do Jarosławca jest dalej niż z Niechorza do Jarosławca.

Z Jarosławca do Świnoujścia jest bliżej niż z Jarosławca do Niechorza.

TAK **NIE**

☐	☐
☐	☐
☐	☐

9 Dziadek Łukasza ma na imię:

- ☐ Wiesław.
- ☐ Władysław.
- ☐ Wacław.

10 Dziadek zwiedzał latarnie:

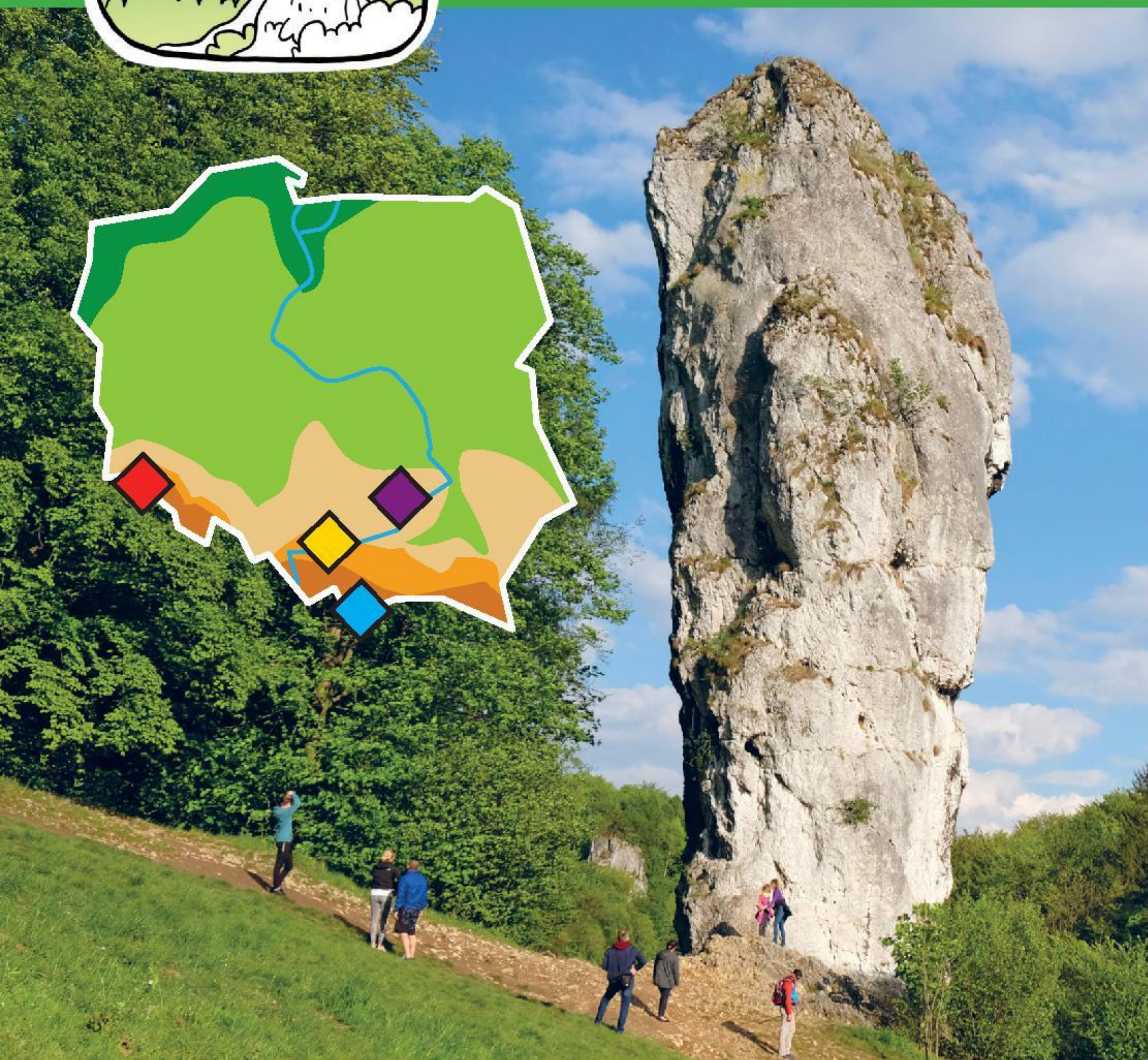
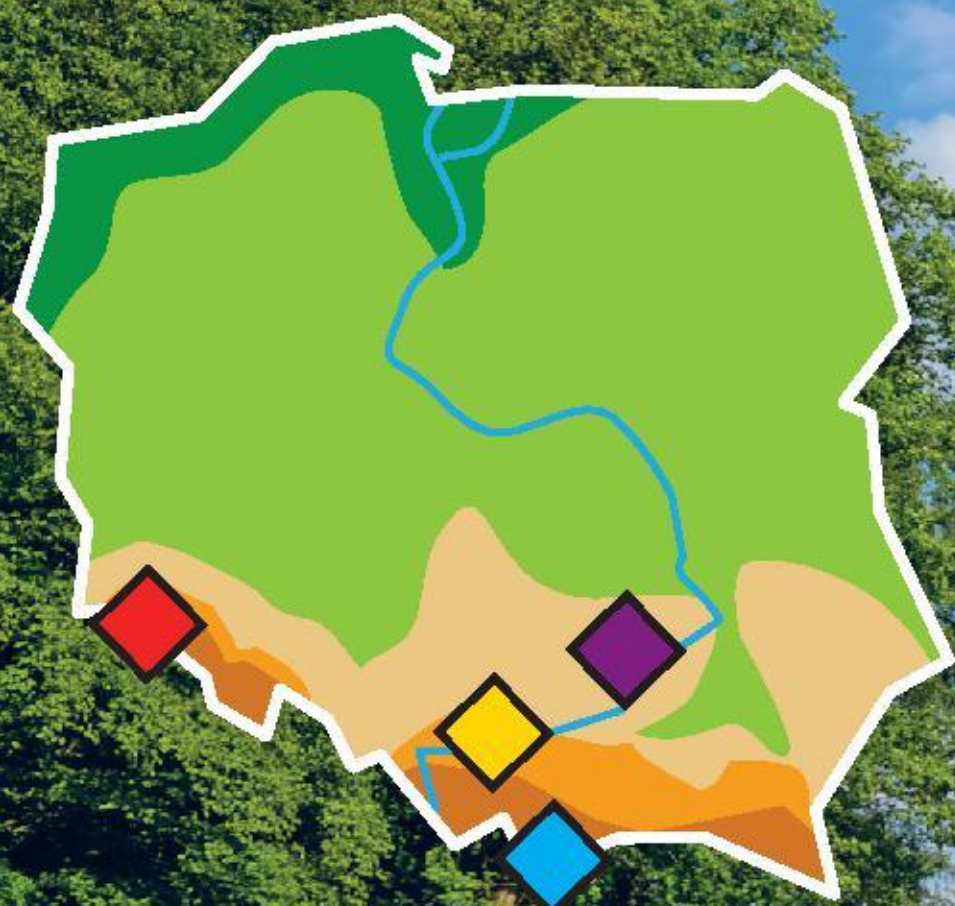
- ☐ w młodości.
- ☐ kilka lat temu.
- ☐ w ostatnie wakacje.

Zaznacz latarnię, o której nie ma mowy w tekście, bo nie zwiedził jej dziadek. Innym kolorem zaznacz pozostałe latarnie.

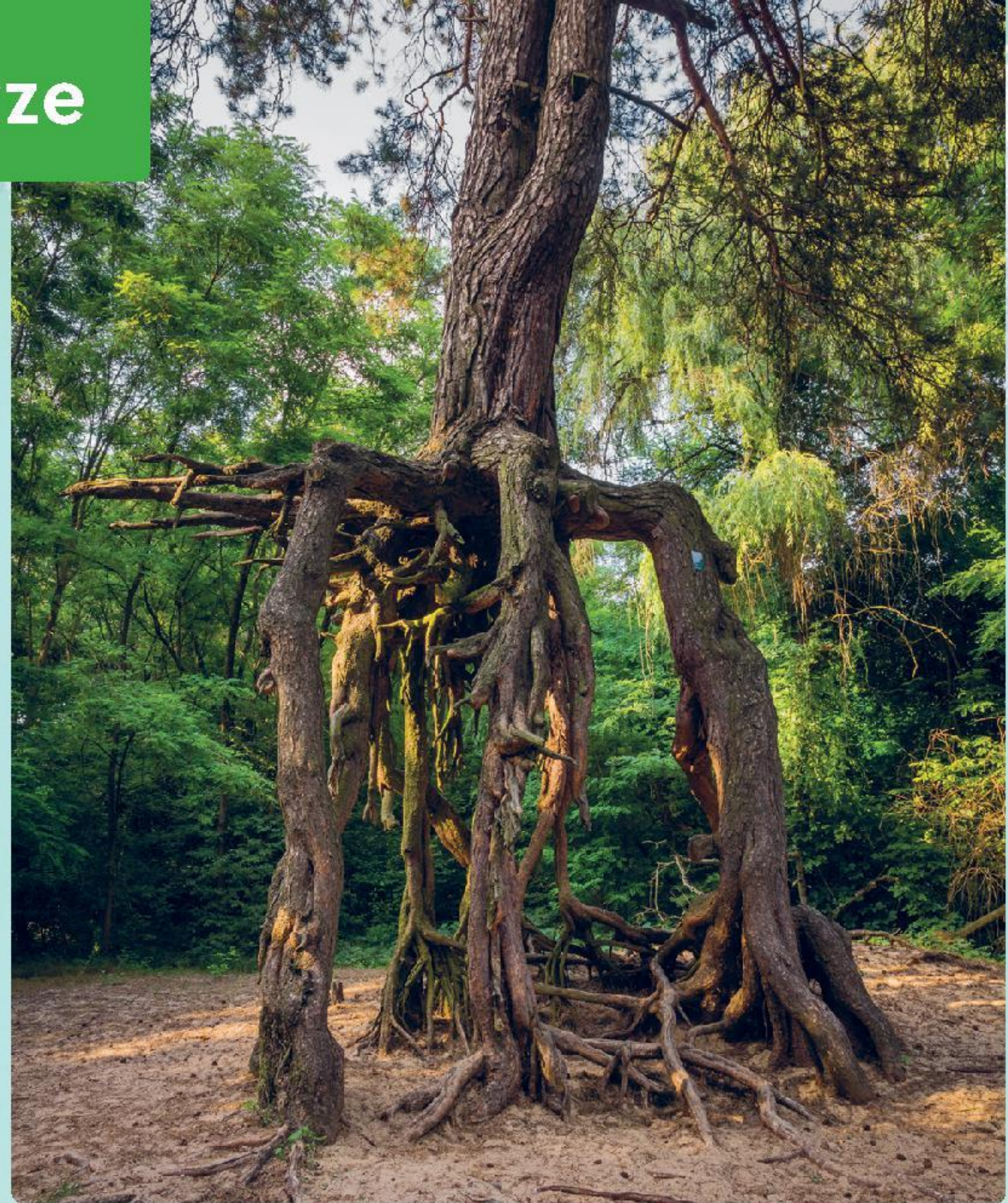

Osobliwości przyrodnicze

◆ Maczuga Herkulesa

Znajduje się około 30 kilometrów od Krakowa. Stoi na skale o wysokości prawie 12 metrów, a sama Maczuga ma 25 metrów.

◆ Sosna na szczudłach

Nazywana jest również sosną kroczącą, bo jej korzenie podobne są do odnóży pająka. Wystają one ponad 3 metry nad ziemię. Sosna rośnie w pobliżu Buska-Zdroju.

1 W jakiej części Polski można zobaczyć te wszystkie ciekawe miejsca?

na południu

na północy

2 Podkreśl nazwę miejsca, które leży w najwyższych górach w Polsce.

3 Uzupełnij zdania.

Najbliżej od Wielkiej Siklawy jest _____.

Znajduje się ona około 30 kilometrów od _____.

Korzenie sosny w okolicy _____ wystają

ponad _____ nad ziemię. Wodospad Kamieńczyka

ma _____ kaskady.

◆ Wodospad Kamieńczyka

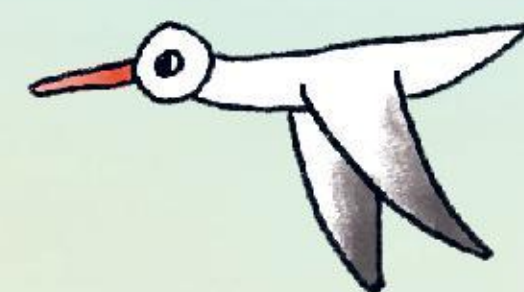
Wiąże się z nim legenda o rusałce Łabudce, która spadła w przepaść, kiedy szukała swojego ukochanego Kamieńczyka. Wodospad ma 3 kaskady, spływające z wysokości 27 metrów. Znajduje się w Sudetach i jest nazywany najpiękniejszym polskim wodospadem.

◆ Wielka Siklawa

To najwyższy wodospad w Polsce o wysokości około 70 metrów. Zobaczyć go można w Tatrach. Jest wyższy od słynnej Niagary!

4 Dobierz wysokości do odpowiednich obiektów.

25 metrów

70 metrów

27 metrów

12 metrów

wysokość skały, na której stoi Maczuga

wysokość Maczugi

wysokość wodospadu w Tatrach

wysokość wodospadu w Sudetach

5 Zaznacz prawidłowe odpowiedzi.

Wodospad w Sudetach jest nazywany najpiękniejszym polskim wodospadem.

TAK NIE

☐☐

Rusałka Labudka poszukiwała ukochanego Kamieńczyka.

☐☐

Wodospad Niagara ma więcej niż 70 metrów wysokości.

☐☐

Najwyższy wodospad w Polsce to Wielka Siklawa.

☐☐

Pokoloruj miejscowość, w pobliżu której rośnie niezwykła sosna.

Zamkowe duchy

Była zimna, kwietniowa noc. Duch Walenty przetarł zaspane oczy i się przeciągnął. Nie miał ochoty wstawać, ale nadchodziła pora cotygodniowego obchodu wszystkich 52 komnat. Walenty musi najpierw wlecieć do każdej, trochę postraszyć, wypłoszyć pająki i zaspane myszy, pohuczeć, postukać, poszurać, pojęczeć, a dopiero potem będzie mógł chwilę odpocząć. Ale niedługo, bo za chwilę powinien pojawić się w każdym zamkowym oknie. Teraz niewiele ich zostało, ale kiedyś... O, kiedyś Walenty miał dużo więcej pracy – okien w zamku było tyle, ile dni w roku, a jako porządny duch w każdym musiał się pojawić!

Unosił się właśnie nad dziedzińcem, kiedy usłyszał podejrzany świst. To pewnie znowu nadlatuje ten chwalipięta Zygryd, westchnął w duchu.

– Co tam, strażniku ruin? –
rozległ się złośliwy chichot.
– Oblatujesz to, co zostało
z twoich włości?

Walenty udał, że nie słyszy. Zygfryd był nieznośny. Zawsze przechwalał się, że jest duchem w największym polskim zamku i dlatego z nikim się nie liczył.

1 O jakiej porze roku duch Walenty dokonywał obchodu komnat?

2 Walenty spał:

- ☐ w nocy.
☐ w dzień.

3 Walenty obchodził zamkowe komnaty:

- ☐ raz na miesiąc.
☐ raz na tydzień.
☐ raz dziennie.

4 Podkreśl w tekście wszystkie wyrazy, które są związane z wydawaniem dźwięków.

5 Powiedzenie **liczyć się z kimś** oznacza:

odnosić się do kogoś uprzejmie i z szacunkiem • liczyć, ile jest osób •
prowadzić z kimś rachunki • sprawdzać, ile ktoś ma pieniędzy

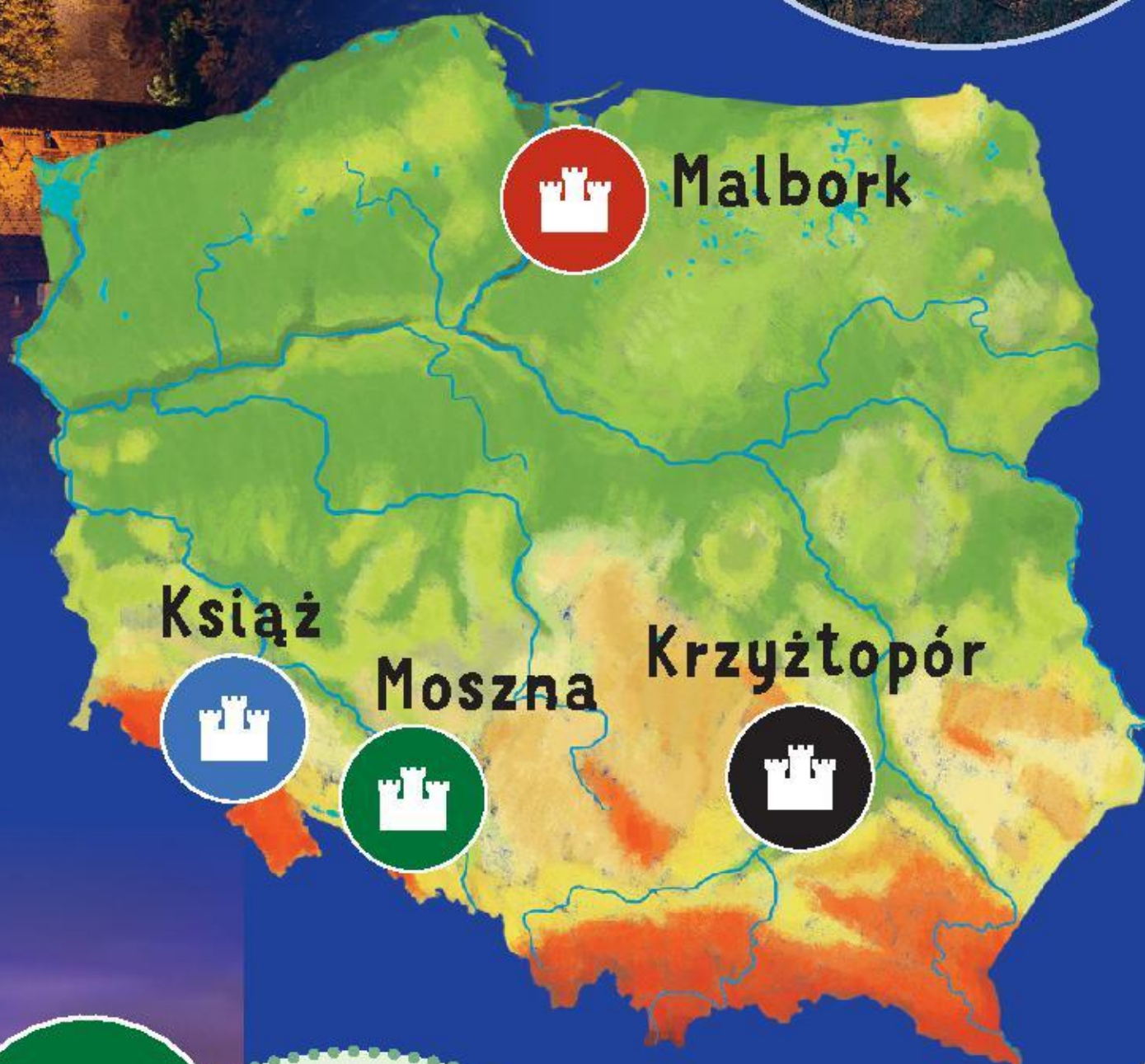
Zamkowe duchy

Przepiękny,
trzeci
pod względem
wielkości zamek
w Polsce.

Ten dawny
zamek krzyżacki
jest największy
w Polsce.

Malbork

Książ

Moszna

Krzyżtopór

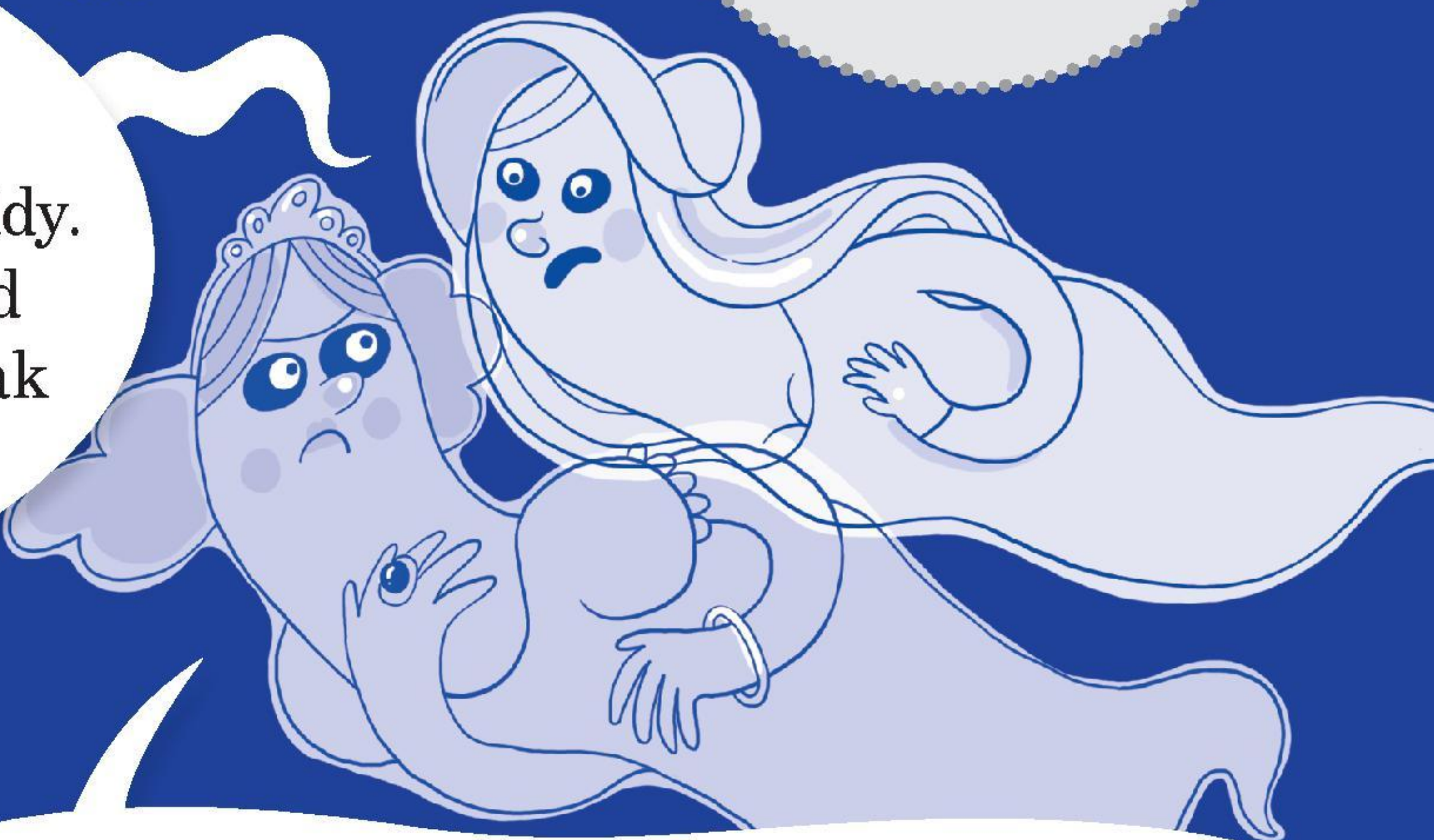

Ruiny okazałego
zamku, który posiadał
4 wieże – symbol 4 pór
roku, 12 sal – symbol 12
miesięcy, 52 komnaty –
od liczby tygodni
w roku i 365 okien.

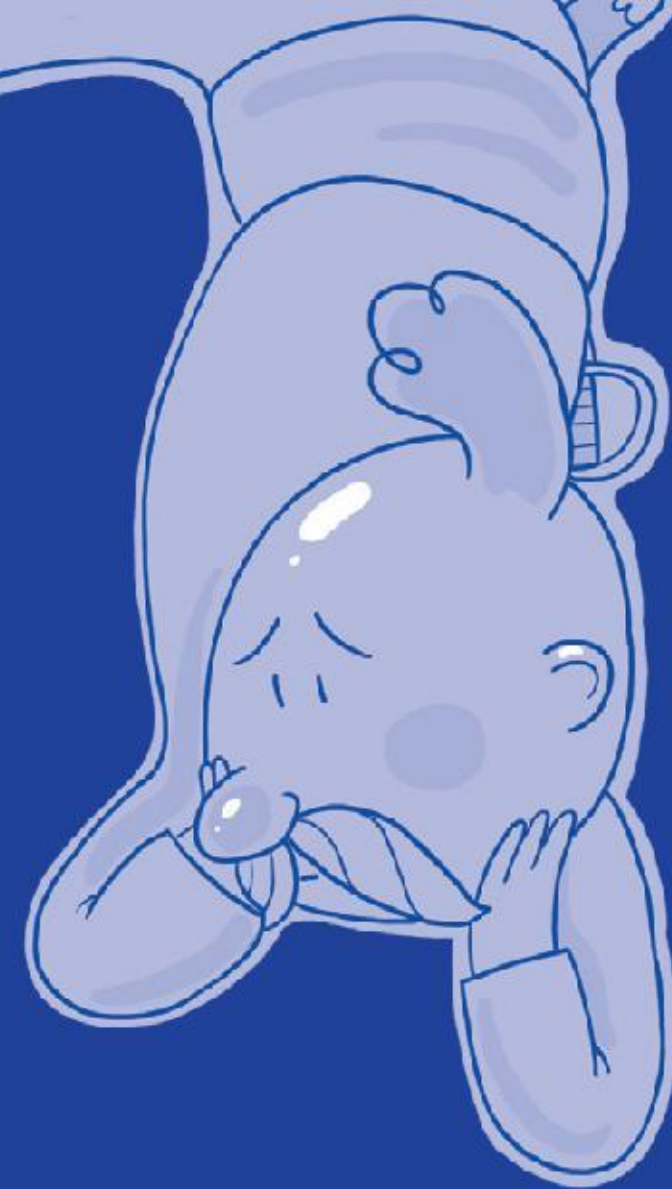
Ten
bajkowy
zamek ma
99 wież i 365
pomieszczeń

– Rzeczywiście, te ruiny
są okropne! – usłyszeli
rozkapryszony głos Brunhildy.
– Nie to, co u mnie! Wśród
prawie stu wież czuję się jak
prawdziwa księżniczka!

– Wielka mi księżniczka! – prychnęła Kunegunda.
– Przyleć kiedyś do mnie, zobaczysz takie cuda,
że zbledniesz! Mój zamek jest najpiękniejszy!
I ogromny – tylko dwa są większe od niego!

Walenty smutno pokręcił głową, nie cierpiał tych kłótni.
Ulotnię się – pomyślał. I zniknął.

- 6 Liczba sal na zamku Walentego symbolizowała liczbę:

pór roku. dni tygodnia. miesięcy.

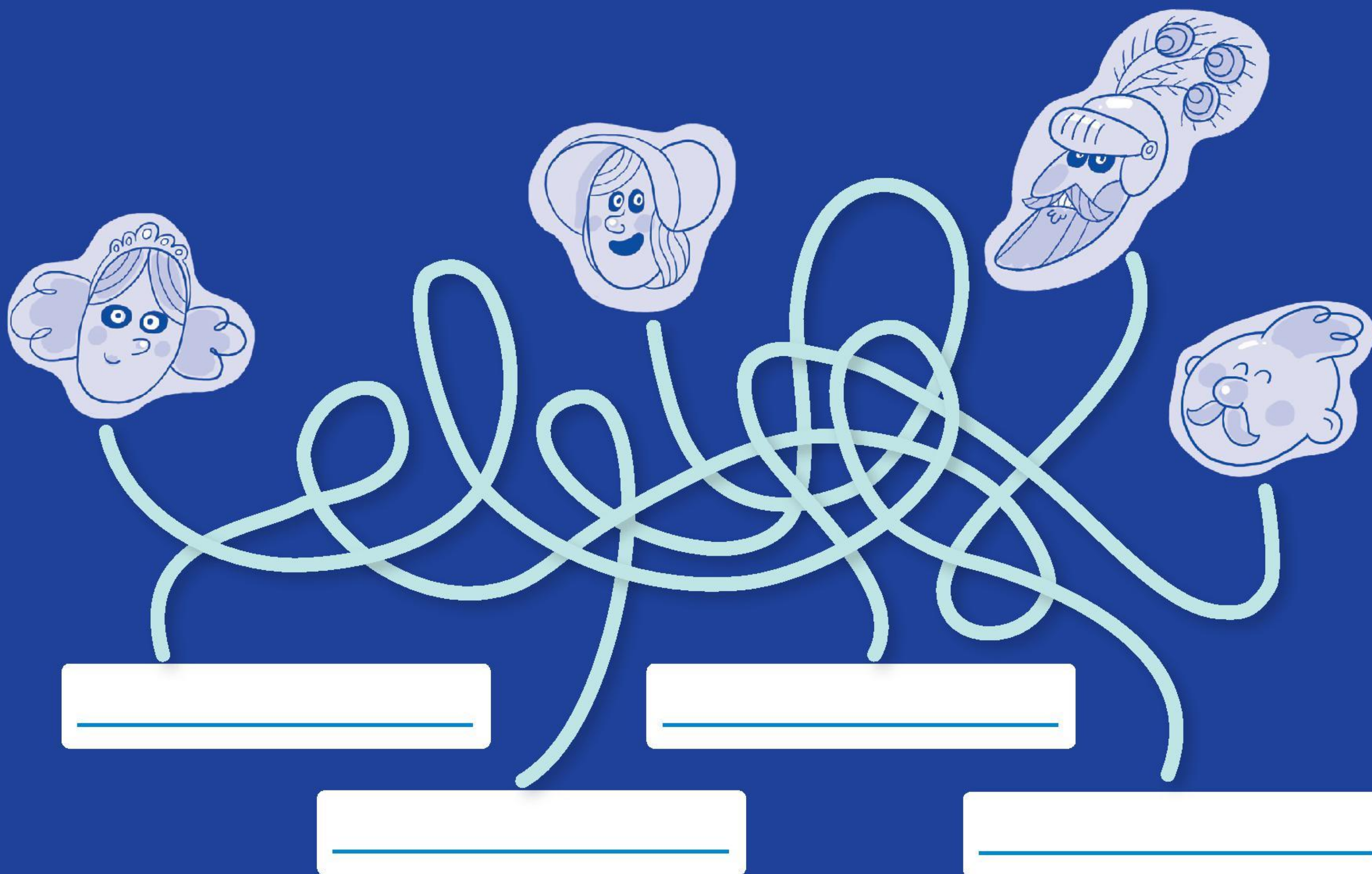
- 7 Zamek w Mosznej ma tyle , ile jest dni w roku.

Zamek Krzyżtopór miał tyle , ile dni ma rok.

- 8 Największy zamek w Polsce to:

zamek w Malborku. zamek na Wawelu. zamek Książ.

- 9 Przyporządkuj duchy do ich zamków.

- 10 Pokoloruj ducha, który przebył najdłuższą drogę do Walentego.

Pokoloruj miejsca,
w których są te zamki.

Toruń – miasto pierników

Na Rynku Staromiejskim piesek Filuś czeka na swojego pana, profesora Filutka.

Dzieci z klasy IIIb, z wychowawczynią i panią od angielskiego, wybrały się na wycieczkę do Torunia. Pojechało 10 dziewczynek i 8 chłopców. Wycieczkę rozpoczęli od obejrzenia

Krzywej _____.

Potem doszli ulicą Kopernika do Domu

_____. W dawnym domu wielkiego astronoma obejrzeli pamiątki związane z codziennym życiem rodziny Mikołaja Kopernika i z jego dzieciństwem. Po wyjściu z muzeum ruszyli w lewo i doszli do ulicy Piekary. Tu skręcili w prawo, a następnie ponownie w prawo, w ulicę _____,

i doszli do Planetarium. Tam obejrzeli bardzo ciekawy pokaz astronomiczny o budowie kosmosu. Potem ulicą Chelmińską dotarli

do pomnika _____ . Każdy, kto miał chęć, pogłaskał
po łebku pieska, który przy Rynku _____
czeka na swojego pana, profesora _____ .

W pysku trzyma _____ i pilnuje _____ .
Na Rynku cała klasa zjadła pyszne lody, a potem ruszyła
ulicą Szewską do ulicy Strumykowej, przy której znajduje się
_____ .

Tam dzieci upiekły pierniki w „Piernikowym Laboratorium”.

Następnie wycieczka dotarła do ulicy _____ ,
przy której mieści się Teatr _____ . Przedstawienie w teatrze
było ostatnim punktem wycieczki.

1 Jakie muzeum zwiedziły dzieci jako pierwsze?

2 Jak nazywa się w Muzeum Piernika miejsce pieczenia pierników?

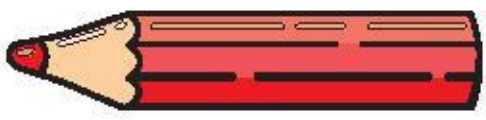
3 Pokaz astronomiczny dzieci obejrzały w:

☐ Planetarium ☐ Muzeum Kopernika

4 Na rynku stało 6 ławek. Na każdej mogły usiąść
3 osoby. Czy wszyscy uczestnicy wycieczki mogli
skorzystać z tych ławek?

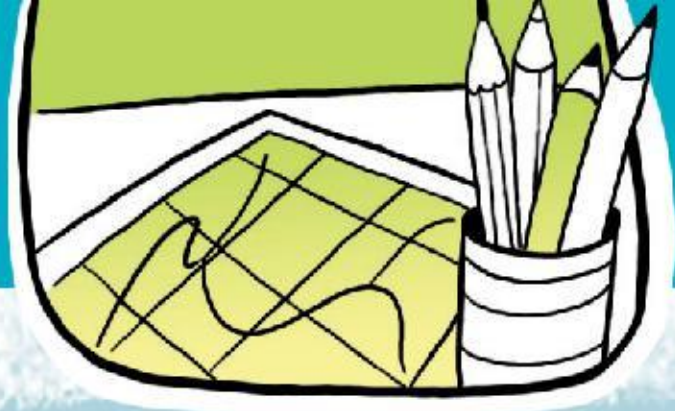
TAK ☐ **NIE** ☐

5 Narysuj trasę wędrowki dzieci od Krzywej Wieży
do Teatru Baj.

6 Narysuj najkrótszą drogę dzieci z teatru do autokaru,
który czekał na nich w oznaczonym miejscu.

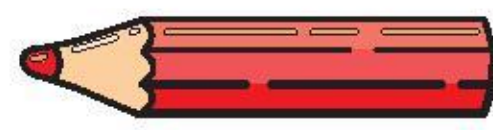
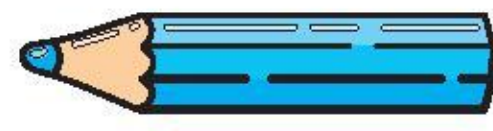
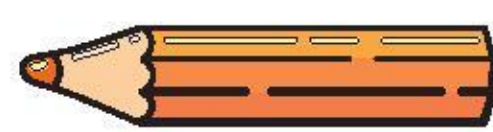
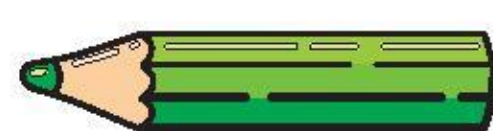
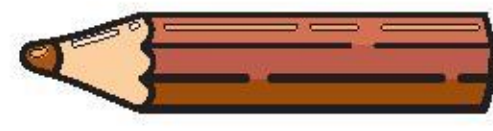
Pokoloruj miasto
Mikołaja Kopernika.

Niespodzianki na mapie

Raban dostał bardzo trudne zadanie! Miał przygotować 6 kolorów kredek, a następnie...

- podkreślić nazwy miast, w których ukrył się więcej niż jeden wyraz,
- podkreślić nazwy miast, w których ukryły się imiona,
- podkreślić nazwy miast, w których ukryły się nazwy innych miast,
- podkreślić nazwę miasta, w której ukryła się nazwa rzeki,
- podkreślić nazwę miasta, w którym ukryła się liczba,
- podkreślić wyrazy, które są nie tylko nazwami miast.

Biedny smok myśli nad tym już cztery dni i nie może sobie poradzić!
Pomóż mu uporać się z tym zadaniem.

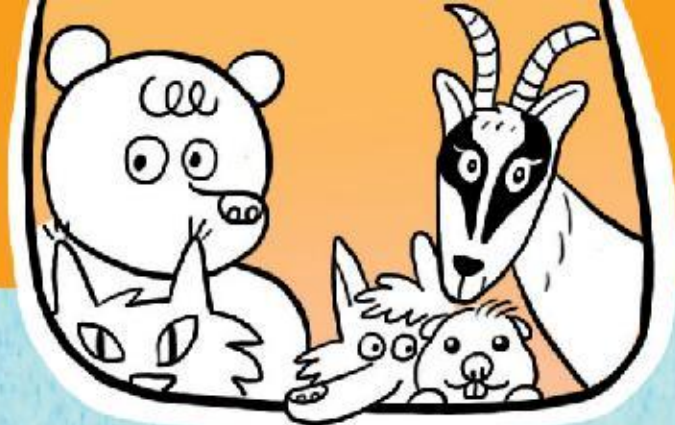
Uważaj! Są nazwy, które można podkreślić więcej niż jeden raz.

- 1 Zapisz w parach nazwy miast, w których ukryły się takie same wyrazy.

Koszalin - Kostrzyn

Pokoloruj miejscowości podkreślone pomarańczową kredką.

Zwierzęta górskie

Jestem jedną z najlepszych alpinistek świata. Wspinam się na bardzo strome szczyty. Skaczę z jednej półki skalnej na drugą. Można mnie zobaczyć przez cały rok tylko w Tatrach. Jestem symbolem Tatrzańskiego Parku Narodowego.

A ja jestem szybkim i sprawnym samotnikiem. Trzeba mieć wielkie szczęście, żeby mnie zobaczyć. Znakomicie słyszę, widzę i czuję zapachy. Najchętniej poluję na sarny.

Mnie też można zobaczyć tylko w Tatrach, ale nie jest to łatwe. Zapadam w sen zimowy pod koniec września, a budzę się dopiero w kwietniu.

Ten czas spędzam w norze ukrytej głęboko pod ziemią. Ale łatwo usłyszeć moje gwizdanie. My, świstaki, w ten sposób ostrzegamy się przed niebezpieczeństwem. Mam świetny wzrok i słuch.

Jestem największym drapieżnikiem lądowym. Mam bardzo dobry węch i słuch, ale słabo widzę. Najczęściej jestem wegetarianinem, ale czasami poluję.

Mój doskonały węch pozwala mi wyczuć ofiarę, za którą podążam nawet wiele kilometrów. Żyję w stadzie, które nazywa się wataha. Chowam się przed ludźmi.

1 Zaznacz właściwe odpowiedzi.

TAK NIE

Niedźwiedź może nas zobaczyć z dużej odległości.

Świstaka można zobaczyć w sierpniu.

Niedźwiedź żywi się roślinami i zwierzętami.

Kozice można spotkać tylko zimą.

Świstaki porozumiewają się gwizdaniem.

Stado wilków to wataha.

Rysia jest łatwo zobaczyć.

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

2 Pokoloruj tylko te zdania, które są **w całości prawdziwe**.

Ryś i wilk to samotniki.

Kozica, tak samo jak niedźwiedź, sprawnie przeskakuje skały.

Świetnym węchem mogą się pochwalić niedźwiedź i wilk.

Świstak, podobnie jak niedźwiedź, słabo widzi.

Ryś i świstak mają bardzo dobry wzrok i słuch.

Niedźwiedź i ryś to drapieżniki.

Kozica i świstak to wielkie śpiochy.

Ryś i kozica to symbol
Tatrzańskiego Parku Narodowego.

Tylko w Tatrach żyją
kozica i świstak.

A to
ciekawe!

W Tatrach
żyje około 50-60
niedźwiedzi.

szlaki górskie

W górach można wędrować tylko **wyznaczonymi szlakami**. Są one oznaczane pięcioma kolorami: czerwonym, żółtym, niebieskim, czarnym i zielonym. Myli się ten, kto sądzi, że oznaczają one stopień trudności szlaku. Wędrowanie w Tatrach, najwyższych górach w Polsce, najlepiej zacząć od najłatwiejszych do pokonania tatrzańskich dolin: Kościeliskiej, Chochołowskiej, Białego czy Strążyskiej.

Nie wolno wychodzić na szlaki, kiedy wieje **wiatr halny**. Najsilniejszy halny wiał ponad 50 lat temu i osiągnął prędkość 288 kilometrów na godzinę! To o 88 kilometrów szybciej niż pędzi najszybszy pociąg w Polsce, pendolino. Najczęściej halny wieje z prędkością od 80 do 120 kilometrów na godzinę. Wysoko w górach potrafi przewrócić człowieka!

dzięcioł
trójpalczasty

W Tatrach znajduje się Morskie Oko – największe jezioro w tych górach, którego głębokość wynosi prawie 51 metrów. W Tatrach też żyje jeden z najrzadszych ptaków – dzięcioł trójpalczasty. Te góry w zdecydowanie większej części znajdują się na terenie Słowacji.

- 1 Przeczytaj rozmowę dwóch kolegów i podkreśl błędy w ich wypowiedziach. Zaznacz imię chłopca, który zrobił mniej błędów.

Konrad

Tatry to najwyższe góry w Polsce. Można tam zobaczyć bardzo rzadko spotykanego ptaka – dzięcioła palczastego.

A doliny, którymi najłatwiej jest wędrować to na przykład Dolina Strążyska i Chochołowska.

Karol

Łatwa trasa przebiega też przez Dolinę Kościeliską. Kiedy byłem raz w Tatrach, wiał halny. To silny wiatr, ale jednak najczęściej jest wolniejszy niż pendolino.

Mój dziadek pamięta taki halny, który wiał z prędkością prawie 300 kilometrów na godzinę.

Wiem, że halny potrafi przewrócić człowieka. Na szczęście nie wiał, kiedy chodziłem z rodzicami po górach. Ostatnio pokonałem czarne szlaki – są najtrudniejsze.

Czy byłeś nad Morskim Okiem? To jezioro ma 61 metrów głębokości.

Jeszcze tam nie byłem. Cieszę się, że w naszym kraju jest większa część Tatr.

Ka idziesz?

Do chaty.
Zabacyłem
dutek.

Świąteczne SMS-y

Ida wraz z rodzicami i bratem mieszka za granicą, ale święta Bożego Narodzenia co roku spędza u dziadków w Olsztynie. Niestety, w tym roku będzie inaczej. Przeczytaj telefoniczną korespondencję, jaką prowadziła mama i babcia Idy.

Mamo! Nie przylecimy w tym roku na święta 😞. Igor ma ospę, nie chcemy Was pozarażać. Smutno nam. Adam nie wyobraża sobie świąt bez Twojego bigosu 😞.

Biedny Igorek! Uściskaj go od nas i dbaj o mojego wnusia! A bigos będziecie musieli sami zrobić...

Bez szans, tu nigdzie nie dostanę dobrej kiszzonej kapusty... Poza tym bigos to nie wszystko – na święta musi być przecież sałatka śledziowa babci Wandy!

Przepis na sałatkę zaraz dostaniesz. A z pierogami na wigilię ten sam problem, co z bigosem?

Tak. Na szczęście ryby kupię bez problemu. Na wigilię zrobię karpia w galarecie, usmażę pstrągi, a Adam pewnie przygotowuje swoją specjalność – rybę po grecku.

A co z barszczem?

Damy radę! Buraki na szczęście mam ze swojego ogródka! Zrobię taki, jak Twój – dorzucę suszonego grzybka i będzie pysznie.

😊 Bigos i pierogi zaraz zrobię, zamrozę i prześlę Wam przez pana Jurka, tego pilota, który mieszka pod nami. Hania mówiła mi, że jej mąż przed świętami będzie leciał w Wasze okolice. Jedzenie powinno przetrwać podróż.

Kochana jesteś, mamó 😊. To będziemy mieć święta prawie jak w Polsce, dzieci się cieszą.

Mam nadzieję! Pan Jurek będzie miał dla nich nie tylko pierogi 😊.

1 Rodzina Idy nie może przylecieć na święta, bo jej brat:

- ☐ złamał nogę.
- ☐ choruje na chorobę zakaźną.
- ☐ ma alergię na bigos.
- ☐ boi się latać samolotem.

2 Igor jest Idy:

- ☐ tatą.
- ☐ bratem.
- ☐ dziadkiem.

3 Składnik, który jest niezbędny do przyrządzenia bigosu i pierogów to:

- ☐ śmietana.
- ☐ mąka.
- ☐ kiszona kapusta.
- ☐ jajka.

4 Ida będzie jadła sałatkę przyrządzoną według przepisu swojej:

- ☐ mamy.
- ☐ cioci.
- ☐ babci.
- ☐ prababci.

5 Adam jest dla Idy:

- ☐ tatą.
- ☐ bratem.
- ☐ dziadkiem.
- ☐ synem.

6 Mama Idy chciała przygotować sałatkę śledziową z okazji:

- ☐ wigilii Bożego Narodzenia.
- ☐ urodzin.
- ☐ Wielkanocy.

Pokoloruj miasto, w którym mieszkają dziadkowie Idy.

7 Ile rodzajów potraw rybnych znajdzie się na stole wigilijnym rodziny Idy?

8 Zaznacz **nieprawdziwą** informację.

Pan Jurek jest:

☐ sąsiadem babci Idy.

☐ pilotem.

☐ dziadkiem Idy.

☐ mężem pani Hani.

3 4 5 7

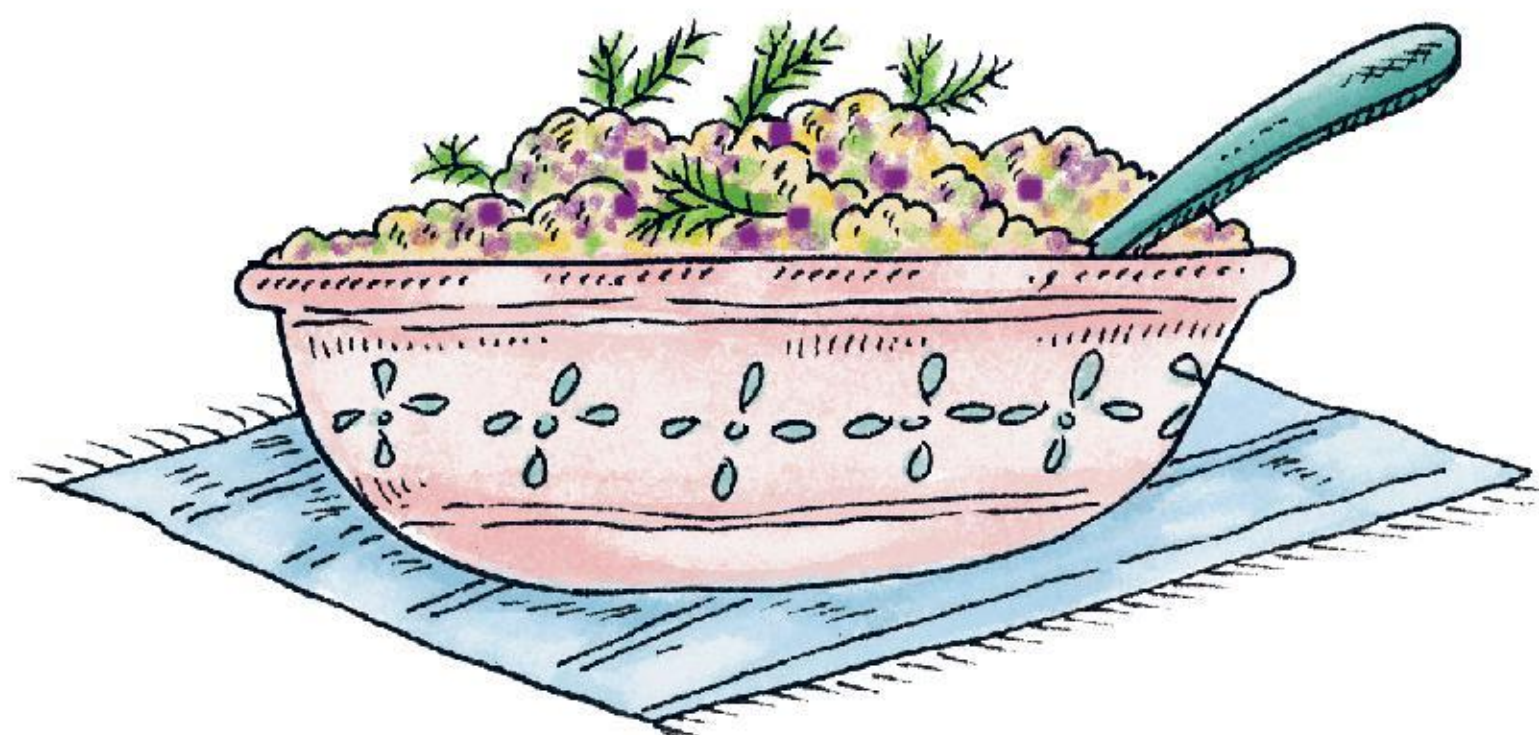

Sałatka śledziowa

pół kilo śledzi w oleju
pół dużego jabłka
2 średnie buraki
4 ogórki konserwowe
1 cebula
4 łyżki majonezu
2 łyżki śmietany
sól
pieprz

Śledzie pokroić w kostkę. Buraki ugotować. Cebulę drobno posiekać. Buraki, jabłko i ogórki pokroić w kostkę. Wszystko razem dokładnie wymieszać, dodać majonez, śmietanę, sól i pieprz. Wstawić na kilka godzin do lodówki.

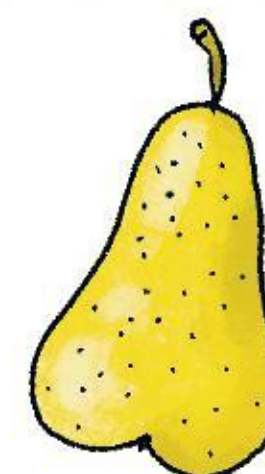
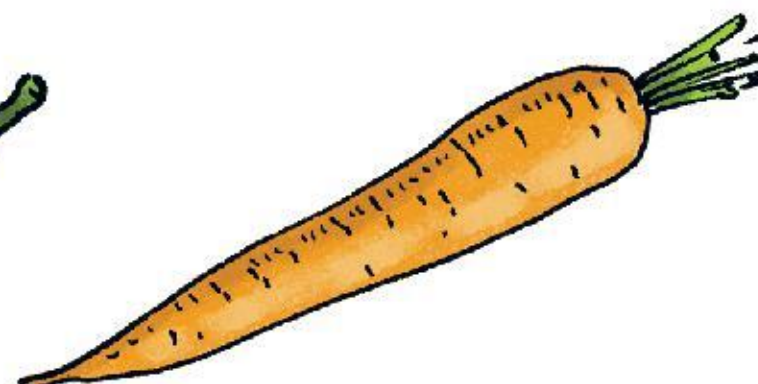
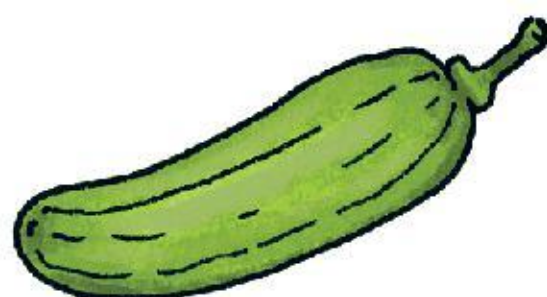
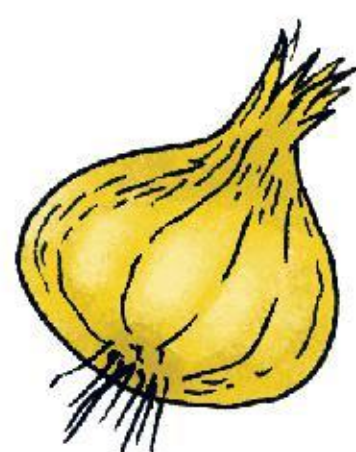
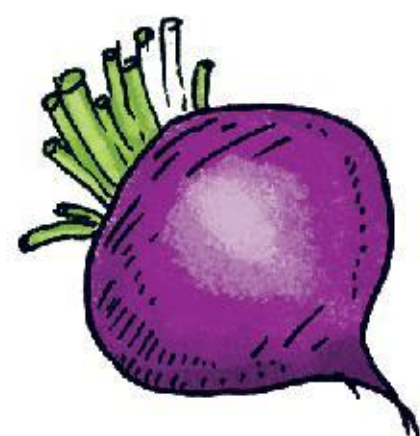
Smacznego!

- 9 Czy Ida i jej brat dostaną w tym roku prezenty świąteczne od babci? Pokoloruj bombkę z właściwą odpowiedzią.

- 10 Skreśl składniki, których nie ma w przepisie na sałatkę śledziową.

- 11 Podkreśl w przepisie składniki, które nie są ani warzywami, ani owocami.
- 12 Zaznacz na osi, ile produktów jest potrzebnych do przygotowania sałatki.

- 13 Od czego należy zacząć przygotowanie sałatki?

- 14 Którą czynność należy wykonać jako trzecią?

- 15 Narysuj składnik niezbędny do przygotowania sałatki śledziowej i wigilijnego barszczu.

- 16 Które składniki w sałatce śledziowej są surowe?

W pokoju Helenki wisi na ścianie mapa Polski. Dziewczynka bardzo lubi jej się przyglądać i wybierać różne miejsca, które chciałyby odwiedzić. Wyobraża sobie, jak mogą one wyglądać. Ostatnio zaciekały ją niebieskie linie – jedne grubsze, inne cieńsze. Wiły się po całej mapie jak węże. Najdłuższa linia ciągnie się przez środek Polski, od gór aż do morza. Wzdłuż niej leży wiele miast: **Kraków, Sandomierz, Kazimierz Dolny, Puławy, Warszawa, Płock, Włocławek, Toruń, Grudziądz i Gdańsk.**

Helenkę zaciekały dwie nazwy miast, które zachęcają do **mierzenia**. Sprawdziła, jak wyglądają ich herby. Zauważyła, że herb miasta o krótszej nazwie przypomina godło Polski.

- 1 Podpisz herby nazwami miast, które zachęcają do mierzenia.

- 2 Uzupełnij zdanie. Podpisz herby poprzedniej i obecnej stolicy Polski.

Syrenka jest w herbie obecnej

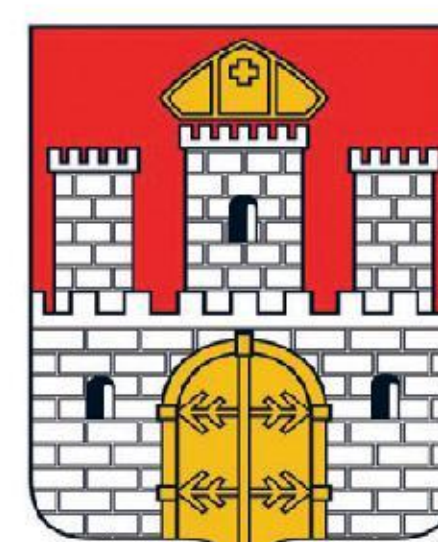
stolicy Polski – _____.

- 3 Podpisz wszystkie herby.

Zaczynaj od herbu, który najbardziej różni się od pozostałych. To herb miasta, które kojarzy się z Kopernikiem i piernikami.

Herby Grudziądz, Płocka i Włocławka mają wieże. W herbie Grudziądz jest postać, a w herbie Włocławka środkowa wieża jest najwyższa. W herbie Puław znajduje się zwierzę. Który herb należy do Gdańska?

Pokoloruj na mapie wszystkie te miasta.
Które z nich jest już pokolorowane?

Podziemny skarb

Ania i Jędrrek z rodzicami wybrali się ze stolicy w wiosenną sobotę na wycieczkę. Pojechali do kopalni w Wieliczce oraz w Bochni. Chcieli poznać miejsca, w których w Polsce wydobywano jeden z największych skarbów – sól kamienną. Zaczęto to robić ponad 700 lat temu. Sól była kiedyś bardzo droga, dlatego do dziś znane jest powiedzenie **słono za coś zapłacić**.

W **Kopalni Soli Wieliczka** są aż 3 kilometry podziemnych korytarzy. Turyści mogą zwiedzić 20 komór solnych położonych na głębokości od 64 do 135 metrów pod powierzchnią ziemi. Najpiękniejsza komora w Wieliczce to kaplica Świętej Kingi, patronki górników solnych. Kaplicę zdobią niezwykle solne żyrandole.

1 Ania i Jędrrek pojechali na wycieczkę:

- ☐ w lipcu.
- ☐ w maju.
- ☐ w sierpniu.

2 Wyjechali z domu w kierunku na:

- ☐ południe.
- ☐ zachód.
- ☐ północ.

3 Powiedzenie **słono za coś zapłacić** oznacza, że:

- ☐ komuś brakuje pieniędzy na zakup czegoś.
- ☐ ktoś płaci za coś solą.
- ☐ ktoś zapłacił za coś bardzo drogo.

bryłka soli

Prawie wszystkie dzieci w kopalniach soli sprawdzają, czy ściany są słone, czyli ukradkiem.... je liżą. Ania i Jędrrek z trudem się od tego powstrzymali.

Pokoloruj obie kopalnie.

Bochnia jest najstarszym zakładem wydobywczym w Europie. Jej zwiedzanie to podróż na głębokość od 176 do 250 metrów i szlak długości 2 kilometrów. Największą atrakcją dla Ani i Jędrka było przepłynięcie łodzią przez

podziemne słone jezioro. W kopalni można też się przejechać prawdziwą górniczą kolejką lub zjechać ze zjeżdżalni, której długość wynosi aż 140 metrów! Dorośli cieszą się wtedy jak dzieci.

4 Podkreśl zdania prawdziwe.

Bochnia to najstarsza kopalnia soli w Polsce.

Dla Ani i Jędrka największą atrakcją była jazda górniczą kolejką.

W Wieliczce turyści mogą zwiedzić mniej niż 25 komór, ale więcej niż 18 komór.

W Polsce zaczęto wydobywać sól niecałe 500 lat temu.

Zjeżdżalnia w Bochni ma więcej niż 140 kilometrów.

5 Zaznacz właściwe odpowiedzi.

Czy Święta Kinga to patronka górników z kopalni węgla?

Czy kaplica Świętej Kingi jest w kopalni Wieliczka?

Czy w kaplicy Świętej Kingi są żyrandole z soli?

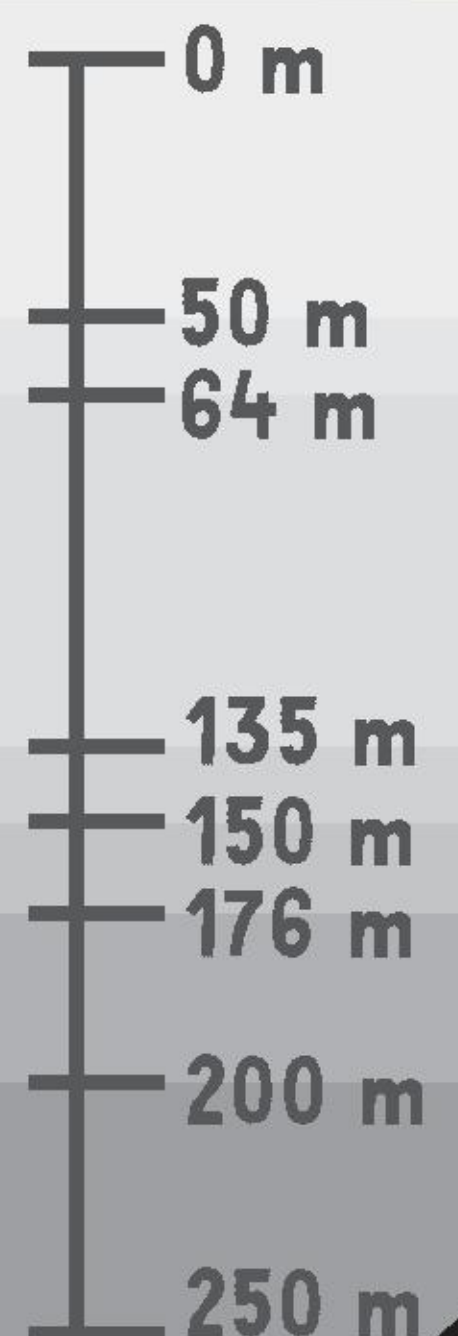
TAK NIE

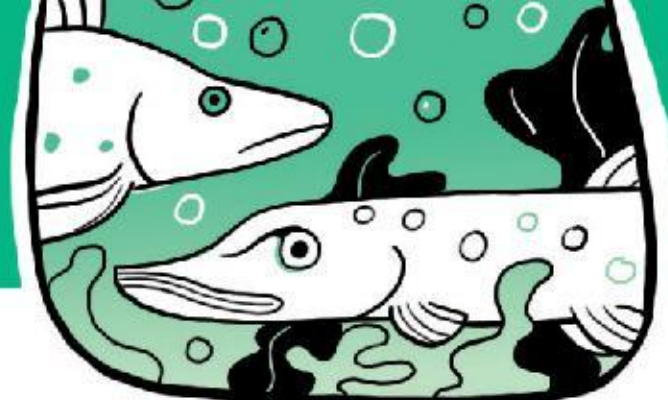
☐	☐
☐	☐
☐	☐

6 Zaznacz na osi czerwoną kropką długość podziemnej trasy turystycznej w Wieliczce, a zieloną kropką – długość trasy w Bochni.

7 Zaznacz czerwoną kredką najmniejszą i największą głębokość, na jaką mogą zjeżdżać turyści w kopalni Wieliczka. Zieloną kredką zaznacz najmniejszą i największą głębokość, na jaką mogą zjeżdżać turyści w Bochni.

Tata Zuzi jest geografem. Bardzo lubi swoją pracę i tą pasją chciałby zarazić córkę. Często opowiada jej różne ciekawostki. Tym razem przygotował dla Zuzi kolejne zagadki, które dziewczynka z chęcią rozwiązuje.

- 1 Tata pokazał Zuzi rysunek, na którym przedstawił długości rzek płynących w Polsce. Brakuje na nim niektórych nazw.

Wisła _____ 1022 km

Warta _____

Narew _____

Brda _____

Jak myślisz, jakie nazwy rzek wpisała Zuzia, jeśli tata powiedział jej, że:

- Druga pod względem długości jest Odra.
- Dunajec jest tylko kilka kilometrów dłuższy od Brdy, a San jest krótszy od Narwi.
- Rospuda jest ponad 10 razy krótsza niż Wisła.
- Bug jest krótszy od Warty.

2 Wpisz właściwe nazwy rzek, wiedząc że:

- Rzeka, która płynie wzdłuż **wschodniej** granicy Polski to **Bug**.
- **Dunajec** płynie **na południu** Polski.
- **Odra** wyznacza granicę Polski **na zachodzie**.
- **Brda** to jedna z rzek **północnej** Polski.

3 Zaznacz zdania prawdziwe.

- Z Częstochowy można dopłynąć do Poznania, ale nie można dopłynąć do Warszawy. ☐
- Z Częstochowy można dopłynąć do Warszawy, ale nie można dopłynąć do Poznania. ☐
- Z Wrocławia można dopłynąć do Bydgoszczy, ale nie można dopłynąć do Szczecina. ☐
- Z Wrocławia można dopłynąć do Szczecina, ale nie można dopłynąć do Bydgoszczy. ☐

Pokoloruj rzekę płynącą wzdłuż zachodniej granicy Polski.

Przeczytaj fragment opowieści taty Zuzy o jego rzecznych wyprawach.

Nad wodą przeżyłem niejedną przygodę! Największego szczupaka złowiłem w najkrótszej rzece, którą pokazałem ci wcześniej na rysunku. Miał ponad pół metra! Mało nie padłem z wrażenia! Pamiętam też, jak na spływie **Sanem** przeze mnie wywrócił się ponton! Myśleliśmy, że już po nas, ale na szczęście udało nam się uratować. Przewodnik był tak wściekły, że o mało nie wyszedł z siebie. Było mi strasznie głupio, myślałem, że spale się ze wstydu. Szybko posypałem głowę popiołem, czyli przyznałem się do winy i przeprosiłem wszystkich kolegów. Do dziś na samo wspomnienie tego zdarzenia mam ochotę zapaść się pod ziemię.

Dużo lepiej poszło mi na spływie **Brda**. Płynąłem wtedy z mamą. Nasz kajak wprawdzie wpadł na wystający konar, ale jakoś udało nam się uniknąć wywrotki. Następnego dnia rano mama poszła do lasu na grzyby, a ja wybrałem się na ryby. Złowiłem pięknego pstrąga i potem przyrządziłem pyszną potrawę z naszych zdobyczy. Wiesz przecież, że w kuchni czuję się jak ryba w wodzie.

1 Rzeka, w której tata złowił pstrąga to _____.

Szczupaka tata złowił w _____.

2 Przekreśl zdania fałszywe.

Podczas spływu Brda kajak rodziców się wywrócił.

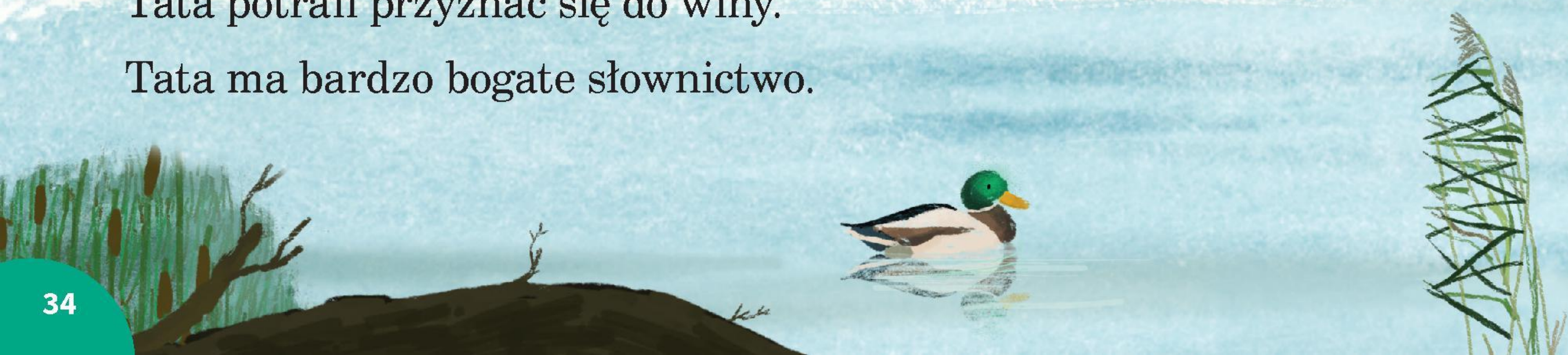
W czasie spływu Sanem nie wydarzyło się nic niebezpiecznego.

Podczas spływu Sanem przewodnik bardzo się zdenerwował.

Tata wspomina przygody z wypraw nad jeziora.

Tata potrafi przyznać się do winy.

Tata ma bardzo bogate słownictwo.

Tata dobrze wspomina spływ pontonem.
Mama przyrządziła pysznego pstrąga.
Rodzice razem łowili ryby.

- 3 Pokoloruj ramkę z właściwym wyjaśnieniem.
Posypać głowę popiołem oznacza:

wypierać się
swojej winy

przyznać się do błędu i okazać skruchę

przerzuć winę na kogoś

Wyjść z siebie oznacza:

wyjść z pokoju

ucieszyć się

bardzo się
zdenerwować

- 4 Pokoloruj ramki ze zdaniem, w których powiedzenia zostały
poprawnie użyte.

Ola była tak zadowolona z pięknego
prezentu, że o mało nie wyszła z siebie.

Młodszy brat Zosi znowu ją
zdenerwował! Mało nie wyszła z siebie!

Piotrek zdobył puchar w zawodach
i posypał głowę popiołem.

Igor posypał głowę
popiołem po tym,
jak nie dotrzymał
obietnicy.

- 5 Czy **paść z wrażenia** i **zapaść się pod ziemię** oznacza to samo?

TAK ☐

NIE ☐

- 6 W swojej wypowiedzi tata użył siedmiu
powiedzeń. Znajdź je i podkreśl.

Pokoloruj rzekę, na której tata
miał przygodę z pontonem.

Rodzina Emilki chce wyjechać na wycieczkę w długi weekend majowy. Wszyscy przeglądają oferty, które byłyby interesujące dla 9-letniej Emilki, 5-letniego Stasia i 3-letnich bliźniaków – Witka i Ali oraz dla rodziców.

Spływ Dunajcem na tratwach

- Pływamy codziennie od połowy maja do końca października!
- Tylko z nami obejrzysz malownicze Pieniny!
 - W programie również zwiedzanie zamku w Niedzicy i zapory nad Zalewem Czorszyńskim!

dorośli – 60 zł • dzieci do lat 10 – 40 zł
Z kartą Dużej Rodziny – każdy bilet 10 zł taniej!

JASKINIA RAJ

Możliwość zwiedzania:

- od 15 stycznia do 15 listopada
- w godzinach 9.00–18.00.

Bilet dla dorosłych – 25 zł

Bilet dla dzieci i emerytów – 20 zł

**Dla amatorów mocnych przeżyć –
nocne zwiedzanie jaskini Raj!**

Uwaga!

**Brak możliwości zwiedzania jaskini
przez dzieci poniżej 4. roku życia.**

1 Czy rodzina mogłaby płynąć Dunajcem?

TAK ☐

NIE ☐

2 Czy cała rodzina może zwiedzić jaskinię Raj?

TAK ☐

NIE ☐

3 Których regionów Polski rodzina nie brała pod uwagę w swoich planach?

☐ góry

☐ morze

☐ Mazury

4 Bilety do jaskini Raj dla całej rodziny kosztują więcej niż bilety na spływ Dunajcem. TAK ☐ NIE ☐

5 W którym miejscu Emilka mogłaby poczuć dreszczyk emocji, jeśli lubi nocne wycieczki? _____

REZERWAT POKAZOWY ŻUBRÓW W BIAŁOWIEŻY

Tylko na Podlasiu spotkasz
największego ssaka lądowego
żyjącego w Europie!

W rezerwacie zobaczysz też
łośie, jelenie, sarny,
dziki, koniki polskie.

Bystre oko dostrzeże również
wilki i rysie!

Otwarte przez cały rok
od 9.00 do 17.00.

Bilet normalny – **16 zł**

Bilet ulgowy dla dzieci – **10 zł**

Dzieci do lat 4 – wstęp
bezpłatny

Opłata za wjazd
rowerem – **5 zł**

6 Ile kosztuje spływ Dunajcem dla całej rodziny?

☐ mniej niż 200 zł

☐ więcej niż 250 zł

☐ mniej niż 250 zł

7 Jakie góry można zobaczyć płynąc Dunajcem?

☐ Tatry

☐ Pieniny

☐ Góry Świętokrzyskie

8 Co można zwiedzić podczas spływu Dunajcem?

☐ zamek w Czorsztynie i zaporę w Niedzicy

☐ zamek w Niedzicy i zaporę w Czorsztynie

9 Jakie zwierzęta żyją w rezerwacie w Białowieży?

Uzupełnij brakujące nazwy.

_____, jelenie, _____, wilki,

_____, sarny, koniki polskie, _____

10 Czy rodzina może wyjechać do Białowieży, jeśli rodzice i starsze
rodzeństwo chcą zabrać ze sobą rowery, a na wejście do rezerwatu
nie mogą przeznaczyć więcej niż 70 zł? **TAK** ☐ **NIE** ☐

Pokoloruj jaskinię Raj,
Białowieżę i Dunajec.

Benek, Cymek i Protazy to trzech zapaleni żeglarze. Ich żony to **Klarcia, Sabinka i Mela**. Imię żony Benka ma 3 sylaby, a imię żony Cymka ma spółgłoskę miękką. Każda rodzina ma swoją żaglówkę. Wybrali się w rejs po Mazurach. Wypłynęli z Mikołajek. Na mapce zaznaczona jest trasa, którą przepłynęli. Na jednym ze szlaków widzieli dzikie konie, czyli koniki polskie. To jedyne takie miejsce w Polsce, w którym żyją one na wolności.

koniki polskie

Szlak z _____ do Rucianego-Nidy biegnie w kierunku południowym. Przyjaciele płynęli najpierw przez Jezioro _____ i minęli miejscowość _____. Następnie, od miejscowości _____ płynęli przez jezioro _____. Benek i jego żona _____ są bardzo muzykalni i lubią śpiewać w czasie rejsu. Cymek i _____ interesują się przyrodą. Nie mogą już się doczekać widoku dzikich _____, bo tylko tu żyją one na _____. Z kolei Protazy i _____ chętnie gotują. Zawsze też zabierają ze sobą pieska, który nie boi się wody. Ma on na imię tak jak „ptasia” miejscowość w pobliżu Rucianego-Nidy. Piesek wabi się _____.

1 Uzupełnij na ilustracji imiona żeglarzy i ich żon.

2 Połącz każdą parę z ich żaglówką, wiedząc, że:

Numer żaglówki Sabinki i Benka jest liczbą nieparzystą.

Numer żaglówki Klarci i Cymka dzieli się przez 7.

Numer żaglówki Meli i Protazego dzieli się przez 7, ale nie dzieli się przez 3.

3 Wpisz na żaglówkach ich nazwy.

Jedna z nich nosi nazwę **NUTKA**. Kto może być jej właścicielem?

Druga żaglówka to **CHOCHŁA**. Do kogo może należeć?

Wymyśl nazwę dla trzeciej żaglówki, pamiętając o zainteresowaniach jej właścicieli.

Pokoloruj miasto, w którym żeglarze zaczęli swój rejs.

O wróbelku Koneserku...

Koneserek nie miał ochoty nawet grzebnąć w ziemi pazurkiem w poszukiwaniu jakiegoś śniadania. Ciągłe to samo – ziarna, nasiona, od czasu do czasu jakiś smaczny robaczek i tyle... Nudy, jak to na **Mazowszu**... A słyszał, że w innych regionach wróble jadają same pyszności. Wujcio Teoderek z **Podlasia** często zachwalał **kartacze** i **babkę ziemniaczaną**.

Dania spotykane na Podlasiu

kartacze

duże kluski
ziemniaczane
nadziewane
mięsem

babka
ziemniaczana

Cioteczka Ludwika, kiedy przylatywała do nich z **Tatr**, przywoziła kilka smakowitych **oscypków** i zapraszała do siebie na wyborną **kwaśnicę**.

Pyszności z Podhala

oscypek

twardy, wędzony ser

kwaśnica

zupa z kiszonej kapusty

Dość tego, zdecydował Koneserek!
Czas ruszyć w Polskę i zobaczyć,
co się jada w innych regionach!

Najpierw poleciał na **Podhale**, do cioteczki. Poczęstowała go zupą _____, ale jej kwaśny smak trochę mu wykręcał dziobek. Na szczęście szybko zagryzł _____.

Na deserek poleciał na **Podlasie**, do wujaszka. Stół ugiął się od smakowitości! Biedny Koneserek nie wiedział, co wybrać. Ale ponieważ dla wróbelka nie ma nic lepszego niż smaczne ziarenka i rodzyнки, zdecydował się na _____. Pychota, stwierdził zachwycony!

mrowisko

Słodkości z Podlasia

ciasto
polane miodem,
z makiem
i rodzyнками

sękacz

Koneserek pomyślał, że świetnie tu karmią i zasiedział się w gnieździe u wujaszka. Spróbował jeszcze innych miejscowych specjałów – podziobał wyśmienitych kartaczy

z _____ i babki _____. Prawdziwe rarytasy, uznał zadowolony, klepiąc się po brzuszku.

Danie z Wielkopolski

pyry z gzikiem

ziemniaki
z białym serem
i śmietaną
lub jogurtem

Danie ze Śląska

Zrazy wołowe,
kluski śląskie
i modra
kapusta

kluski śląskie
– kluski
z gotowanych
ziemniaków

Po kilku dniach na Podlasiu Koneserek z trudem wzbijał się w powietrze! Poleciał więc do **Wielkopolski**. Tam gospodarna kuzynka Tekla proponowała mu **pyry z gzikiem**. Rozważny Koneserek postanowił, że tym razem nie będzie się tak objadał. Ucieszył się wręcz, że nie może skosztować rogali z białym makiem, z których słynie Poznań. Są sprzedawane tylko w listopadzie, z okazji dnia Świętego Marcina. W końcu jest rozsądnym wróblem, nie żadnym łasuchem!

Z złejszym brzuszkiem Koneserek poleciał więc na **Śląsk**. Akurat odbywało się tam wesele. Podawano pyszne zrazy _____ z kluskami _____ i modrą _____.

Na weselu od razu wpadła mu w oko urocza wróblowa panienka – Klementynka. Rozćwierkany Koneserek i urocza Klementynka, podskakując z wdziękiem, przetańczyli całą noc. A już w następnym tygodniu odbyło się ich własne wesele. Nie mogło zabraknąć na nim wyśmienitego ciasta, przysmaku Koneserka.

1 Po pobycie u wujaszka Koneserek był:

głodny.

najedzony.

przejedzony.

2 Ilu potraw z ziemniaków spróbował Koneserek?

3

4

5

6

7

3 Jakiego ciasta z Podlasia nie spróbował Koneserek?

4 Który smakołyk jest pieczony tylko z okazji specjalnego święta?

5 Mrowisko to przysmak z miodem oraz z:

makiem
i rodzynkami.

rodzynkami
i orzeszkami.

makiem
i sezamem.

6 Gdzie mieszkali członkowie rodziny Koneserka? Połącz postacie z odpowiednim regionem.

kuzynka Tekla

Klementynka

wujcio Teodorek

cioteczka Ludwika

Podlasie

Podhale

Wielkopolska

Śląsk

7 Podkreśl w tekście wszystkie określenia oznaczające, że coś jest bardzo smaczne.

8 Wykreśl wyrazy, które nie pasują do pozostałych.

podziwiał skosztował zachwycił się zjadał smakował
podziobał spróbował poczęstował się spojrzał

9 Pokoloruj określenia, które pasują do Koneserka.

lubił podróżować

był smakoszem

był ponurakiem

chętnie tańczył

lubił siedzieć w mieście

był niejadkiem

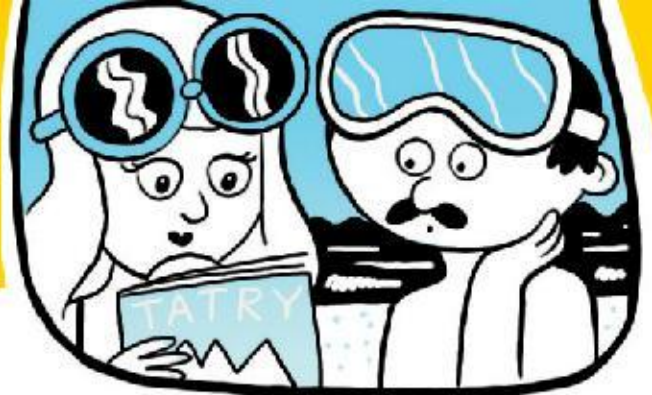
bywał rozsądny

czasami był łakomczuszkiem

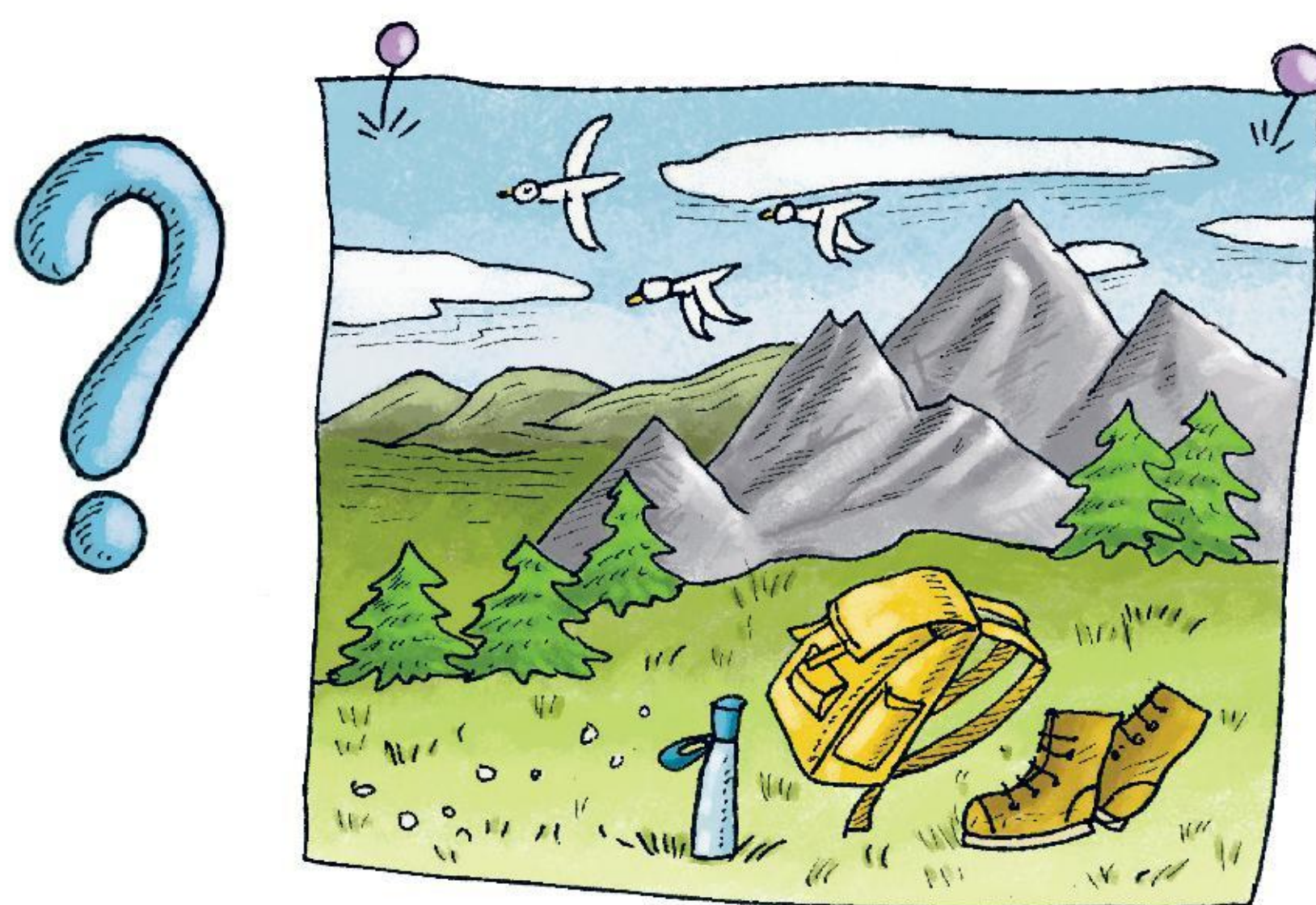
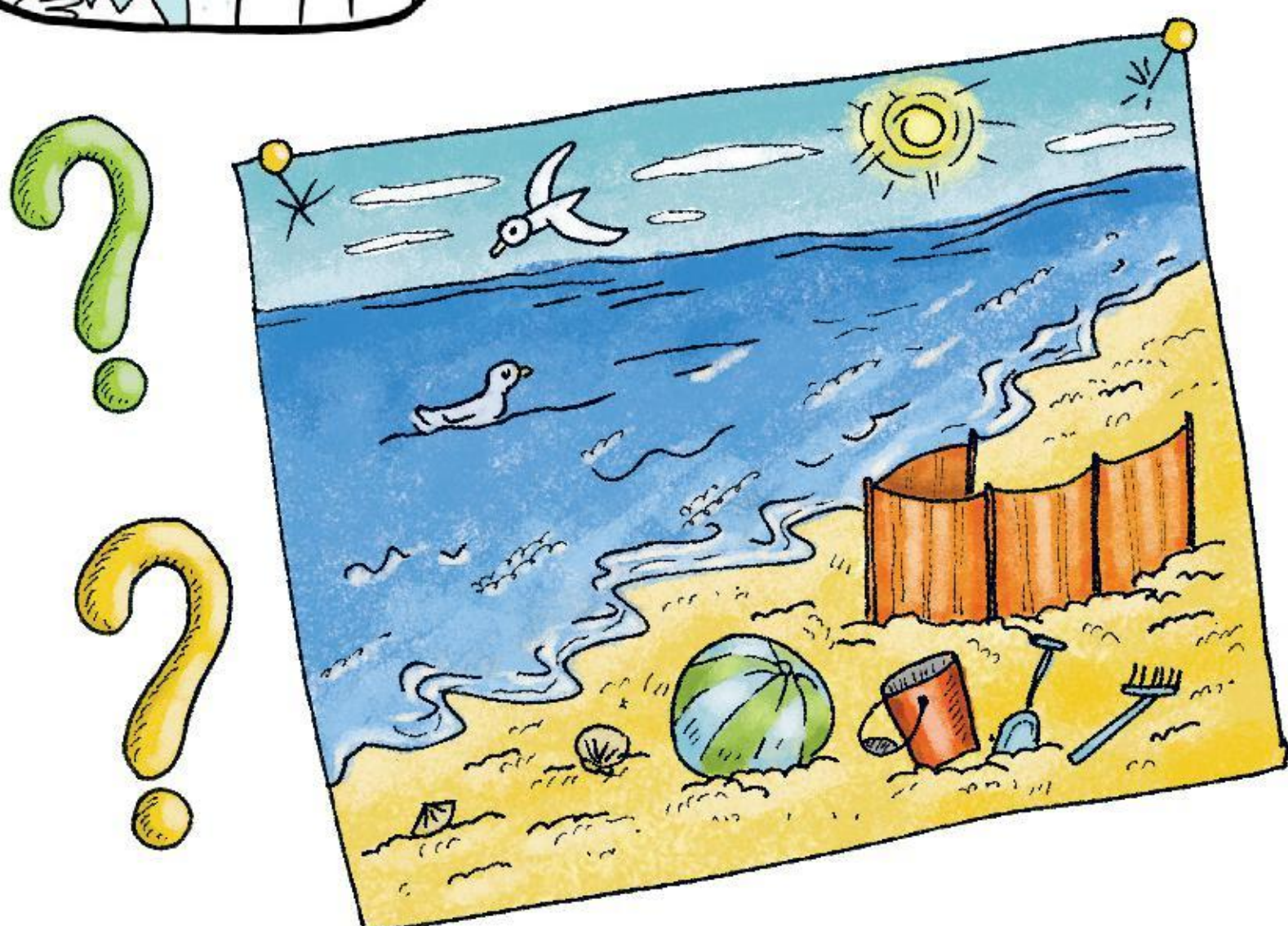
10 Narysuj na mapie trasę podróży Koneserka.

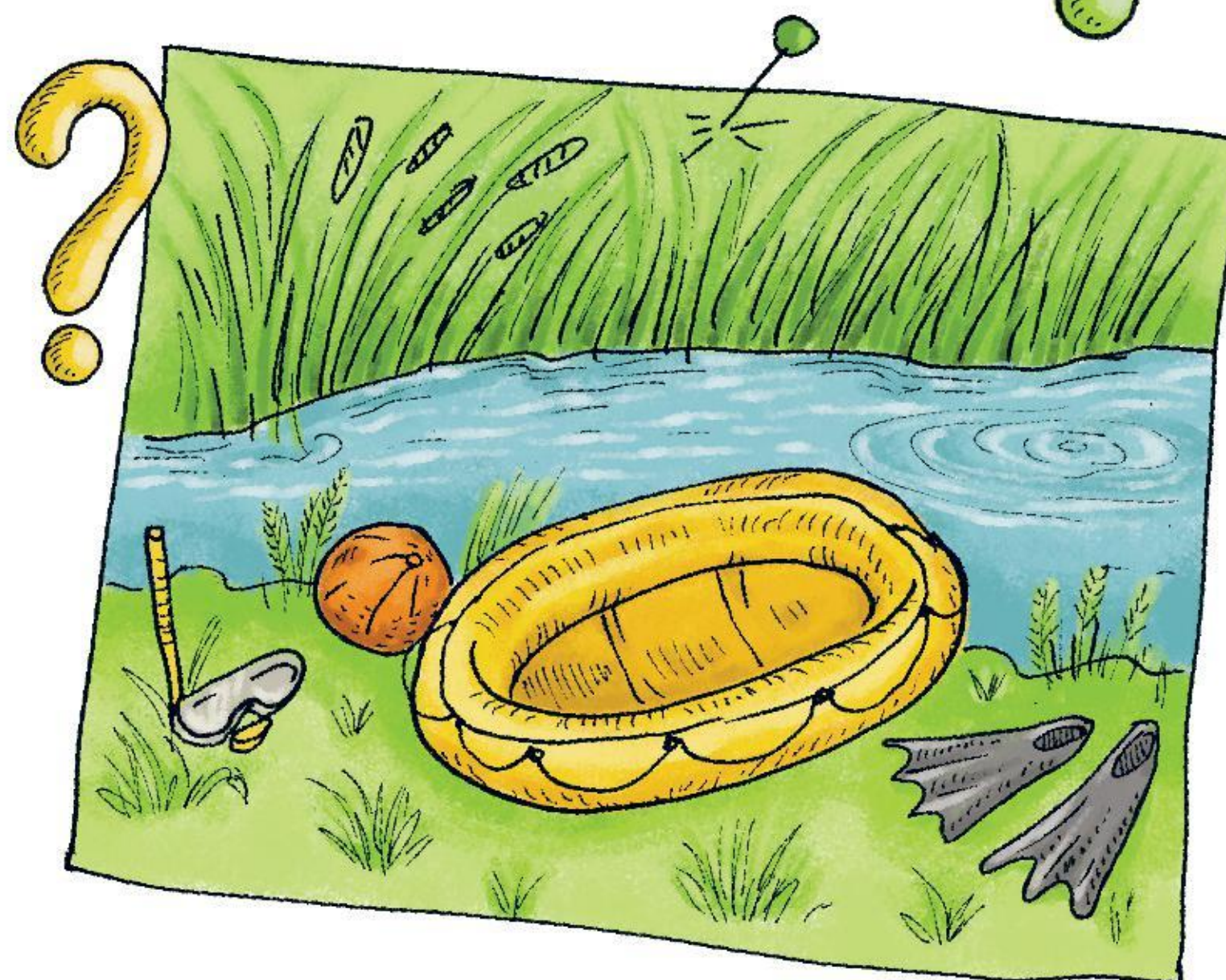
Pokoloruj miasto, które słynie z rogalik z białym makiem.

Wakacyjny wyjazd

Rodzina Tomka planuje wakacje. Wyjeżdżają w sierpniu na 3 tygodnie. Mama chciałaby pospacerować w Dolinie Kościeliskiej, ale lubi też patrzeć na mewy i rybitwy na plaży. Tata dobrze się czuje nad wodą. Tylko on w rodzinie nurkuje. Tomek marzy, żeby zobaczyć Kasprowy Wierch. Jego starsza siostra, Milena, lubi wypoczywać nad jeziorem, ale pobyt nad morzem także sprawia jej przyjemność. 28 sierpnia mama planuje zaprosić do domu gości na swoje urodziny, więc rodzina musi wrócić w sobotę poprzedzającą ten dzień. Aby każdy był zadowolony z wakacji, rodzina Tomka spędzi je w dwóch miejscach.

1 Podkreśl zadania prawdziwe.

Tomek i Milena mają takie same wakacyjne upodobania.

Mama lubi morze i góry.

Tata lubi nurkować.

Rodzina wraca z urlopu w ostatnim dniu sierpnia.

Tomek pamięta dzień, w którym urodziła się Milena.

2 Jak myślisz, dokąd pojedzie rodzina Tomka? Wybierz właściwą odpowiedź.

☐ w Góry Świętokrzyskie i nad jezioro

☐ w Tatry i nad morze

☐ nad jezioro i nad morze

3 Zaznacz, kiedy rodzina musi wrócić z wakacji. Zaznacz też datę wyjazdu, jeśli rodzina chce wyjechać w sobotę.

4 Z miasta, w którym mieszka rodzina Tomka, bliżej jest do Poznania niż do Opola. Podkreśl na mapie nazwę tego miasta.

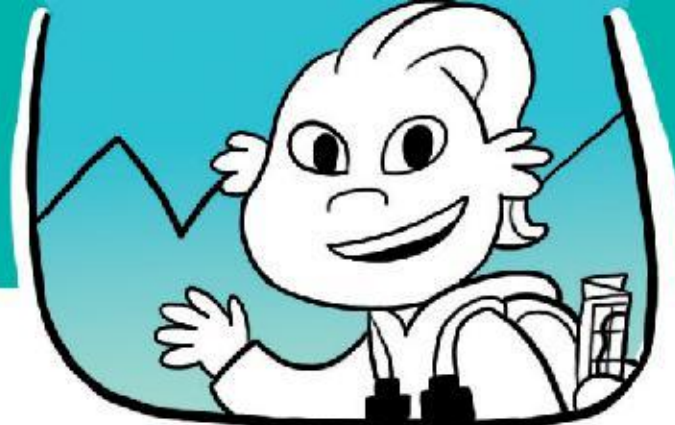
5 Milena chciałaby odwiedzić ciocię Basię, która mieszka w Lublinie. Czy to będzie po drodze? **TAK** ☐ **NIE** ☐

6 Rodzina będzie wypoczywać na zachód od ujścia Wisły. Podkreśl na mapie nazwę tej miejscowości.

SIERPIEŃ						
pon	wt	śr	czw	pt	sob	nd
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Pokoloruj miasto, w którym mieszka Tomek oraz miasto, w którym mieszka ciocia.

Raban przeciągnął się, ziewnął, podszedł do okna i z zachwytem spojrzał na łagodne zbocza hal i zielone doliny. Mógł być z siebie dumny! Przejechał kawał drogi, poznał Polskę od morza aż do Tatr. Zwiedził 16 zamków, zrobił 638 zdjęć, wysłał do znajomych 32 pocztówki, nagrał 9 filmików z podróży, zdarł 5 par butów, zgubił 2 czapki i 3 pary okularów przeciwsłonecznych, zapisał notatkami 7 zeszytów i wypisał 11 długopisów! Jadł smażone flądry, toruńskie pierniki, kluski śląskie, oscypki w Tatrach, sękacz, mrowisko i babkę ziemniaczaną na Podlasiu, kremówki w Wadowicach i kwaśnicę w Zakopanem. Pływał kutrem rybackim, wielkim żaglowcem, małą łódką po jeziorach, przeprowiał się promem i spływał tratwą po Dunajcu. Widział foki, niedźwiedzie, rysie, kozice, sowy, a nawet żubry! Był bardzo odważny – nie najadł się strachu nawet w jaskiniach ani na najwyższym górskim szczycie! Zwiedził całą Polskę, miał wiele przygód i dokładnie poznał swój kraj. Raban uśmiechnął się szeroko i poklepał z zadowoleniem po brzuszku – uznał, że jest świetnie wykształconym smokiem!

1 Przeczytaj uważnie wszystkie polecenia i dopiero potem zacznij rozwiązywać zadania.

2 Otocz pętlą region, w którym przebywa Raban.

Mazury góry Wielkopolska Mazowsze wybrzeże morskie

3 Jaki był pierwszy gest Rabana? Spróbuj go powtórzyć, wkładając w to jak najwięcej emocji.

4 Uzupełnij okienka odpowiednimi informacjami.

- 5 Zaklaszcz tyle razy, ile długopisów wypisał Raban.
- 6 Ilu rodzajów słodczy skosztował Raban? Poklep się po brzuchu tyle razy, ile rodzajów ciastek zjadł smok.
- 7 Ile znaczków musiał kupić Raban? Otocz pętlą odpowiednią liczbę.

16 11 18 32 638 27 5 19

- 8 Jakie jest największe zwierzę, które Raban mógł spotkać w górach? Wyдай głośno taki odgłos, jaki ono wydaje.
- 9 Co oznacza powiedzenie **najeść się strachu**? Zaznacz prawidłową odpowiedź.

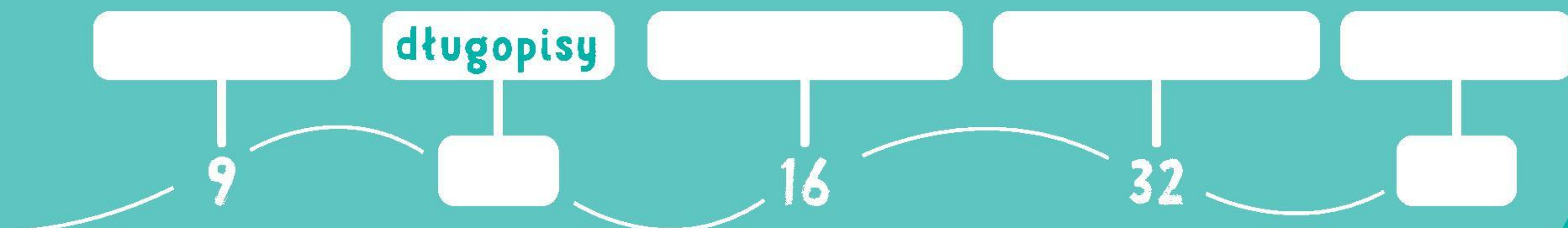
☐ bardzo się bać ☐ zjeść coś smacznego ☐ być odważnym

- 10 Zaznacz rodzaje jednostek pływających, którymi pływał Raban.

- 11 Nie musisz wypełniać żadnego z poprzednich 10 zadań. 😊

Przeczytaj jeszcze raz polecenie 1. Czy już wiesz, na czym polegała pułapka? Uśmiechnij się szeroko i pogratuluj sobie, że umiesz uważnie i ze zrozumieniem czytać polecenia. Możesz też poklepać się po brzuszku – jesteś świetnie wykształconym dzieckiem. 😊

Wstęp	3
Mapa Polski	4
Marzenia Rabana	6
Latarnie morskie.....	8
Osobliwości przyrodnicze	10
Zamkowe duchy	12
Toruń – miasto pierników	16
Niespodzianki na mapie	18
Zwierzęta górskie.....	20
Górskie wędrówki	22
Świąteczne SMS-y	24
Herby.....	28
Podziemny skarb	30
Rzeki w Polsce	32
Rzeczne opowieści	34
Majówka	36
Mazurskie szlaki.....	38
O wróbelku Koneserku pysznych potraw wielbicielku	40
Wakacyjny wyjazd	44
Pożegnanie.....	46

Ilustracje i zdjęcia na okładce: Wojciech Sendal (postać Rabana 3D); Przemysław Surma (elementy rysowane: książki, trawa, motylek, biedronka); reklama na 4 stronie – Piotr Rudź; Shutterstock. com.

Ilustracji: Anita Graboś: s. 3 (rysowane wyrazy), s. 4-5 (mapa Polski), s. 6 (mapa Polski), s. 16 (mapa Torunia), s. 28 (dziewczynka przy mapie), s. 8-9, s. 10-11, s. 18-19, s. 20-21, s. 22-23 (tło – góry), s. 24-27, s. 33 (mapa), s. 42 (filiżanki, cyfry), s. 44; Elżbieta Grozdew: s. 14 (ikonka zamek), s. 30 (mapa Polski), s. 43 (mapa regiony Polski); Aleksandra Krzanowska: s. 4-5 (tło pod mapą), s. 6-7 (bez Rabana i mapy), s. 22 (turysta na wietrze), s. 23 (główki dzieci, górale), s. 32, s. 34-35, s. 40-42 (wróbelki), s. 47 (statki); Paweł Olszewski: s. 5 – postać Rabana 3D; Wojciech Sendal: s. 3, 19, 45, 47 – postać Rabana 3D; Przemysław Surma: s. 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 (winietki), s. 12-15, s. 45 (otoczenie wokół Rabana – trawa, kamienie, plecak, kompas, mapa), s. 39; Anna Szaniawska: s. 16 (mapa Torunia); Karolina Zaręba: s. 43 (mapa regiony Polski).

Zdjęcia: Alamy Stock Photo/Ambling Images: s. 16 (pomnik psa Filusia); Anatol Chomicz/FORUM: str.41 (Mrowisko-ciasto); Shutterstock/Diego Grandi: s. 30 (kopalnia); TADEUSZ KONIARZ/REPORTER/East News: s. 31 (kopalnia w Bochni); pozostałe zdjęcia: Shutterstock.

Ilustracje, grafiki i zdjęcia w montażach z agencji Shutterstock: s. 20 (świstak, ryś, kozica, niedźwiedź, wilk); s. 21 (niedźwiedź); s. 36 (jaskinia Raj, spływ Dunajcem); s. 37 (żubr).